

KUTNO

**PROGRAM
OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA
MIASTA KUTNO
2004 – 2011r.**

SPIS TREŚCI.

I. WSTĘP.....	5
1. Struktura Dokumentu.....	5
2. Zakres merytoryczny programu oraz podstawa prawna.....	5
3. Wykaz wykorzystanych materiałów.....	7
II. STAN ŚRODOWISKA MIASTA KUTNA.....	8
1. Położenie.....	8
2. Ukształtowanie powierzchni.....	8
3. Klimat.....	9
4. Położenie fizyczno-geograficzne i rzeźba terenu.....	11
5. Zarys budowy geologicznej.....	11
6. Warunki hydrogeologiczne.....	12
7. Wody powierzchniowe.....	13
8. Roślinność, pomniki przyrody.....	14
9. Korytarze ekologiczne.....	16
III. STAN CZYSTOŚCI ŚRODOWISKA NATURALNEGO MIASTA KUTNA.....	16
1. Stan czystości powietrza.....	16
2. Wody podziemne.....	18
3. Wody powierzchniowe.....	18
3.1. Obszary zalewowe.....	20
3.2. Zbiorniki wodne na obszarze miasta Kutna.....	21
4. Stan czystości gleb.....	21
5. Promieniowanie elektromagnetyczne.....	23
6. Hałas komunikacyjny.....	23

IV. ZAGADNIENIA SPOŁECZNO-EKONOMICZNE MIASTA KUTNA.....	24
V. INFRASTRUKTURA TECHNICZNA.....	28
A. GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA I OCHRONA WÓD.....	28
I. SYSTEMY ZAOPATRZENIA W WODĘ - UJĘCIA, SIECI WODOCIĄGOWE.....	28
II. OCZYSZCZANIE ŚCIEKÓW, SIECI KANALIZACYJNE.....	29
B. GOSPODARKA ODPADAMI	35
C. OCHRONA POWIETRZA.....	35
I. ŹRÓDŁA EMISJI ZWIĄZANE Z GOSPODARKĄ CIEPLNĄ NA TERENIE MIASTA KUTNA.....	35
II. GAZYFIKACJA MIASTA KUTNA (% MIESZKAŃCÓW KORZYSTAJĄCYCH Z GAZU SIECIOWEGO).....	39
D. INFRASTRUKTURA TECHNICZNA – zagadnienia pozostałe.....	40
VI. GŁÓWNE PRZYCZYNY ZANIECZYSZCZEŃ ŚRODOWISKA NA TERENIE MIASTA KUTNA.....	43
1. Wody powierzchniowe (rzeka Miłonka i Ochnia).....	43
2. Hałas drogowy - komunikacyjny.....	44
VII. REALIZACJA ZADAŃ W ZAKRESIE OCHRONY ŚRODOWISKA W LATACH 2001-2003 (PLAN NA ROK 2004).....	44

VIII. STAN ŚRODOWISKA MIASTA KUTNA – ROZWÓJ I OGRANICZENIE WYNIKAJĄCE ZE STANU ŚRODOWISKA NATURALNEGO.....	45
IX. CELE ŚRODOWISKOWE I PRIORYTETY MIASTA KUTNA – ZGODNOŚĆ Z POLITYKĄ WOJEWÓDZTWA I POWIATU.....	46
X. CELE ŚRODOWISKOWE I PRIORYTETY MIASTA KUTNA.....	47
A. ETAP I: 2004 – 2007 ROK (CELE KRÓTKOTERMINOWE).....	47
B. ETAP II: 2008 – 2011 ROK (CELE DŁUGOTERMINOWE).....	55
XI. ZARZĄDZANIE I MONITORING REALIZACJI CELÓW ŚRODOWISKOWYCH MIASTA KUTNA.....	65
1. Struktura organizacyjno-prawna zarządzania Programem Ochrony Środowiska.....	65
2. Instrumenty prawne.....	65
4. Instrumenty finansowe.....	66
5. Instrumenty społeczne.....	66
6. Monitoring realizacji programu.....	67
STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM.....	68
ZAŁĄCZNIKI	

I. WSTĘP

1. Struktura Dokumentu.

Podstawową zasadą przyjętą w Programie jest zasada zrównoważonego rozwoju, umożliwiająca harmonijny rozwój gospodarczy i społeczny miasta Kutna z ochroną jego walorów środowiskowych.

Przedstawione cele i zadania są zgodne ze "Strategią rozwoju województwa łódzkiego" oraz "Programem ochrony środowiska dla powiatu kutnowskiego".

W niniejszym dokumencie opisano aktualny stan środowiska oraz zasobów naturalnych, zagrożenia środowiska wynikające z rozwoju gospodarczego, długoterminową i krótkoterminową polityką ochrony środowiska dla poszczególnych elementów środowiska oraz szacunkowe koszty wdrożenia działań na rzecz ochrony środowiska.

2. Zakres merytoryczny programu oraz podstawa prawna.

Zakres merytoryczny Programu Ochrony Środowiska oraz podstawę prawną określa ustawa z dnia 27.04.2001 r. - Prawo Ochrony Środowiska (Dz.U. Nr 62, poz. 627).

Cele i priorytety Programu Ochrony Środowiska dla miasta Kutna są zgodne z następującymi dokumentami:

- "Strategia rozwoju województwa łódzkiego", Sejmik Województwa Łódzkiego, wrzesień 2000
- "Polityka ekologiczna województwa łódzkiego" - założenia do wojewódzkiego programu ochrony środowiska, Łódź Zarząd Wojewódzki, maj 2001 r.
- "Strategiczny Plan Zadań Powiatu Kutnowskiego na lata 2002-2006".
- "Projekt Programu Rolnośrodowiskowego na lata 2004-2006 dla obszaru Dorzecza Ochni w powiecie kutnowskim".

- Program Ochrony Środowiska dla Województwa Łódzkiego"
- "Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Kutnowskiego"
- Program Uporządkowania Ekologicznego Obszaru Związku Gmin Regionu Kutnowskiego – 1999r.
- Program Małej Retencji dla obszaru ZGRK
- Program BZURA – A – 2002r.

oraz:

- Wojewódzki Plan Gospodarki Odpadami
- Powiatowy Plan Gospodarki Odpadami (które stanowią wytyczne dla części PROGRAMU).

USTAWY:

- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. Nr 62, poz. 627), która określa zakres merytoryczny niniejszego opracowania.
- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach (Dz. U. Nr 62, poz. 628).
- Ustawa z dnia 27 lipca 2001 r. o wprowadzeniu ustaw – Prawo ochrony środowiska, ustawy o odpadach oraz niektórych ustaw (Dz. U. Nr 100, poz. 1085).
- Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. o zagospodarowaniu przestrzennym (tekst jednolity – Dz. U. Nr 15, poz. 139 z późniejszymi zmianami).
- Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. Nr 92, poz. 880).
- Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz. U. Nr 16, poz. 78 z późniejszymi zmianami).
- Ustawa z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (Dz. U. Nr 111, poz. 724 z późniejszymi zmianami).

- Ustawa z dnia 12 lipca 1995 r. o ochronie roślin uprawnych (Dz. U. Nr 90, poz. 446 z późniejszymi zmianami).
- Ustawa z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz.U. Nr 101, poz. 444 z późniejszymi zmianami).

3. Wykaz wykorzystanych materiałów.

- 1) Koncepcja modernizacji wałów popowodziowych rzeki Ochni – Bipromel Wwa – 1998 r.
- 2) Koncepcja projektowa regulacji gospodarki wodnej w zlewni rzeki Ochni na terenie Miasta Kutna – Bipromel Wwa – 1998 r.
- 3) Raport o stanie środowiska Miasta Kutna – raporty wykonywane w latach 2000 – 2004 – CBS – Kutno
- 4) Raport o stanie środowiska województwa łódzkiego (2002 – 2003 r.) – Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska Łódź – Delegatura Skierniewice
- 5) Plan Zaopatrzenia w Ciepło, Energię Elektryczną i Paliwa Gazowe Miasta Kutno – Energoprojekt Wwa – 1999 r.
- 6) Strategia rozwoju Miasta Kutna – 2004 r.
- 7) Miejscowe Plany Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Kutna
- 8) Koncepcja ogólna regulacji gospodarki wodnej w zlewni rzeki Ochni (recykling oczyszczonych ścieków z Grupowej Oczyszczalni Ścieków) – S. Gogół – 1994 r.
- 9) Budowa i modernizacja zbiorczych sieci i oczyszczalni ścieków komunalnych - Urząd Miasta Kutno – 2004 r.
- 10) Koncepcja rozbudowy i modernizacji składowiska odpadów w Krzyżanówku Gm. Krzyżanów – 2004 r.
oraz pozostałe materiały uzyskane w:
- Urząd Miasta Kutno

- PwiK Sp.z.o.o., GOŚ Sp.z.o.o., POM EKO – SERWIS Sp.z.o.o., PEC Sp.z.o.o.
- oraz Starostwo Powiatowe w Kutnie

II. STAN ŚRODOWISKA MIASTA KUTNA.

1. Położenie.

Miasto Kutno leży na 52⁰14' szerokości geograficznej północnej i na 19⁰22' długości geograficznej wschodniej, w północno-zachodniej części województwa łódzkiego, na zachodnim skraju Równiny Kutnowskiej należącej do makroregionu Niziny Środkowo-Mazowieckiej.

Miasto znajduje się w samym centrum Polski, gdyż od geometrycznego środka kraju dzieli je zaledwie 20 km (w miejscowości Piątek, powiat łęczycki).

2. Ukształtowanie powierzchni.

Miasto Kutno położone jest na zachodnim skraju Równiny Kutnowskiej, która od strony południowej graniczy z należącą do tego samego makroregionu, Równiną Łowicko- Błońską. Od zachodu rozciąga się Wysoczyzna Kłodawska, zaliczana do makroregionu Niziny Południowo-Wielkopolskiej. Z kolei na północ od linii Przedecz - Gostynin rozciąga się Pojezierze Kujawskie należące do makroregionu Pojezierza Wielkopolskiego.

Charakterystycznymi elementami tej rzeźby są: Pradolina Warszawsko-Berlińska oraz wał czołowej moreny kutnowskiej, rozciągający się łukiem od okolic Dąbia nad Nerem, przez Kutno, aż do Gostynina.

Rzeźbę Kutna w znacznym stopniu kształtuje dolina rzeki Ochni, przecinająca miasto z północnego zachodu na południowy wschód. Poziom doliny na terenie Kutna, zgodnie z biegiem rzeki, opada z północnego zachodu na południowy wschód ze 107 m n.p.m. do 101 m n.p.m. Środek doliny zajmuje

rozcięta, meandrującym korytem rzeki, terasa zalewowa leżąca poniżej 105 m n.p.m. i 2,5 m ponad średnim poziomem wody. Koryto rzeki jest w całości uregulowane, planuje się jednak dalsze prace nad wzmocnieniem i rozbudową obwałowań.

Na zewnątrz od osi doliny terasa zalewowa przechodzi w rozległą terasę nadzlewową położoną 105 ÷ 110 m n.p.m. i 3,5 ÷ 8,5 m nad średnim poziomem wody w rzece. Jest ona prawie płaska, spadki nie przekraczają nigdzie 2,5 %. Jeszcze dalej od osi doliny terasa przechodzi w zbocze wysoczyzny polodowcowej, leżącej na wysokości 110 ÷ 115 m n.p.m. Spadki terenu są tu dość duże, szczególnie na obszarze znajdującym się na południowy zachód od ul. Staszica - gdzie przekraczają 6%. W okolicach ulic: Pivnej, Krzywej i Łęczyckiej występują niewielkie zagłębienia bezodpływowe oraz doły powstałe na skutek eksploatacji gliny.

Na całym terenie miasta dominują częściowo zniwelowane wzniesienia moreny czołowej. Jedno z nich przekraczające 125 m n.p.m. znajduje się w południowej części ulicy Krzywej, na południe od dna doliny rzeki Ochni. Drugie natomiast, dochodzące do 132 m n.p.m. i mające strome zbocza o spadkach powyżej 5%, leży w północnej części miasta - jest to dawny cmentarz żydowski.

Większa część miasta ma spadki nie przekraczające 4%, co jest korzystne dla zabudowy. Niewielkie spadki pozwalają na swobodne prowadzenie kanalizacji i regulowanie spływu wód opadowych.

3. Klimat.

Klimat okolic Kutna jest typowy dla całej Krainy Wielkich Dolin. Warunki termiczne tego obszaru kształtują się pod wpływem cech oceanicznych i kontynentalnych, przemykających od zachodu i wschodu. Roczne amplitudy temperatury, będące wskaźnikiem stopnia kontynentalizacji klimatu, rosną z

zachodu na wschód. W Kutnie amplituda ta wynosi $21,7^{\circ}\text{C}$, a średnia 30-letnia temperatura najchłodniejszego miesiąca (stycznia) wynosi $-3,3^{\circ}\text{C}$, średnia najcieplejszego miesiąca (lipca) wynosi $18,4^{\circ}\text{C}$. Okres wegetacyjny w rejonie Kutna trwa przeciętnie $205 \div 210$ dni w ciągu roku, począwszy od połowy kwietnia do pierwszych dni listopada.

Kutno leży w strefie o najniższych opadach w Polsce, co stwarza określone potrzeby gospodarcze, zwłaszcza w rolnictwie. Przeciętna ich suma roczna kształtuje się na poziomie 550 mm, w poszczególnych latach mogą być one znacznie niższe. Niedobory opadów wywołują groźne w skutkach zjawisko stopniowego stepowienia obszarów Polski Środkowej, pogłębiane przez brak lasów i intensywne rolnictwo w niektórych regionach. Najwięcej opadów występuje w okresie letnim, zwłaszcza w miesiącu lipcu, w którym spada ponad 17% całorocznej sumy opadów. Najmniej opadów notuje się w grudniu, styczniu, lutym i marcu. Rejon Kutna wyróżnia się małą ilością burz. Średnia roczna liczba dni z burzą wynosi 5 i jest o połowę mniejsza od średniej dla Polski. Pokrywa śnieżna utrzymuje się stosunkowo krótko, około 39 dni w roku. Jej brak w okresie wczesnej zimy i wiosny staje się często przyczyną wymarzania ozimin.

Na obszarze miasta notuje się w ciągu roku przeciętnie 21 dni z mgłą. Najczęściej pojawia się ona w miesiącach późnojesiennych i zimowych. Dość często w dolinie rzeki Ochni zalega mgła lokalna, wywołana wypromieniowaniem ciepła i stagnacją wilgotnych warstw powietrza.

Zachmurzenie waha się od 50% we wrześniu do 80% w grudniu. W ciągu roku notuje się około 50 dni pogodnych i 130 pochmurnych.

Układ wiatrów w Kutnie jest podobny, jak w innych rejonach Krainy Wielkich Dolin. Dominują wiatry zachodnie, mniejszy udział w ciągu roku wykazują wiatry północne i południowo-wschodnie. W okresie zimy wzrasta częstość wiatrów południowo-zachodnich, w czasie lata najczęstsze są wiatry północno-zachodnie.

4. Położenie fizyczno-geograficzne i rzeźba terenu.

Omawiany teren jest częścią obszaru Nizin Środkowopolskich i charakteryzuje się mało urozmaiconą, łagodną rzeźbą. W krajobrazie w otoczeniu omawianego terenu dominują równinne lub lekko faliste powierzchnie zdenudowanych wysoczyzn morenowych, wyniesionych około $115 \div 130$ m n.p.m.

Urozmaicają je niewielkie ($5 \div 25$ m wysokości względnej) pagórki o łagodnych stokach będących pozostałością moren czołowych. Występują one m.in. w okolicach Kutna. Miasto położone jest na Równinie Kutnowskiej. Wyraźnie zaznacza się pasmo wzniesień przecinające teren miasta z północnego wschodu na południowy zachód. Jest to zarys Wału Kutnowskiego.

Najwyższe wzniesienie o rzędnej 131,0 m n.p.m. znajduje się w północnej części miasta, około 0,5 km na południe od miejscowości Sójki Kolonia. Miejsce położone najniżej, znajduje się w dolinie rzeki Ochni w dzielnicy Łąkoszyn i posiada rzędną 101,8 m n.p.m.

Rzeka Ochnia przepływa z kierunku północnego zachodu na południowy wschód i dzieli miasto Kutno na dwie, w przybliżeniu równe części.

5. Zarys budowy geologicznej.

Omawiany obszar położony jest w jednostce mezozoicznej - wał środkowopolski - odcinek kutnowski, na którym położone jest miasto Kutno.

Odcinek kutnowski utworzony jest wyłącznie z utworów jurajskich. Na powierzchni podtrzeciorzędowej stwierdzono utwory jury górnej w postaci osadów wapienno- marglistych. Wał na odcinku kutnowskim jest stosunkowo wąski i posiada jednakową budowę. Od północnego wschodu i południowego zachodu ograniczony jest wypiętrzonymi stromo antyklinami Kłodawy i Gostynina.

Powierzchnia szczytowa wału jest prawie płaska, natomiast na skłonach wału, dzięki obecności antyklin warstwy są stromo nachylone.

6. Warunki hydrogeologiczne.

W obrębie miasta Kutna występują dwa podstawowe poziomy wodonośne:

Poziom jurajski - związany z wapieniami jury górnej. Wody tego poziomu mają charakter szczelinowy a ich zasobność jest zmienna.

Poziom czwartorzędowy – jego występowanie nie odgrywa większej roli w zaopatrzeniu w wodę. Jest on nieciągły i jako przypowierzchniowy wrażliwy na zanieczyszczenie.

Udokumentowane zasoby wodne na terenie miasta:

- Czwartorzędowe i jurajskie zasoby rejonu „Miasta Kutna” udokumentowane w kategorii „C” w wysokości 2000 m³/godz. w tym w kat. „B” – 1020 m³/godz. i zatwierdzone decyzją Prezesa CUG KDH-13/3556/8/74 z dnia 6 kwietnia 1974 roku,
- Jurajskie zasoby rejonu „Skłęczki” – udokumentowane w kategorii „C” w wysokości 1800 m³/godz. w tym w kategorii „B” – 688 m³/godz. i zatwierdzone decyzją Prezesa CUG KDH/013/4037/4087/M/76 z sierpnia 1976 roku.

W rejonie Krośniewice – Kutno w utworach jurajskich znajduje się fragment jednego z głównych zbiorników wód podziemnych.

Miasto Kutno położone jest w masywie Kujawskim. W obrębie tego masywu znajdują się zbiorniki GZWP w utworach jury górnej oraz czwartorzędu.

Ze względu na brak pokrywy izolującej zbiorniki wód podziemnych przed zanieczyszczeniami, ustanowiono dla zbiorników obszary ochronne ONO i OWO (ONO –obszar najwyższej ochrony, OWO- obszar wysokiej ochrony).

Strefa ochronna ONO została wyznaczona nad czwartorzędowym GZWP znajdującym się w utworach pradoliny w rejonie Włocławka, w utworach międzymorenowych na północny – zachód od Kutna, oraz w utworach dolinnych w rejonie Łowicza. Jurajskie GZWP chronione są częściowo przez strefę ONO na północny – zachód od Kutna i rozciąga się wąskim pasem na południowy – wschód wzdłuż rzeki Ochni, omijając Kutno od południa. Natomiast strefa OWO chroni jurajskie GZWP i rozciąga się w niewielkiej części na zachód od Kutna oraz w większej części na południe od Kutna wzdłuż rzeki Bzury od Łęczycy aż po Łowicz.

7. Wody powierzchniowe.

Przez miasto Kutno przepływa rzeka Ochnia, będąca lewobrzeżnym dopływem trzeciego rzędu rzeki Bzury o powierzchni zlewni ok. 578 km². Długość rzeki wynosi 46,2 km z tego 37,3 km to środkowy i dolny odcinek zbierający wody z terenu o starej rzeźbie morenowej. Koryto rzeki jest prawie całkowicie uregulowane, płynie z północnego zachodu na południowy wschód, zbierając osiem naturalnych lewych dopływów (w tym Lubienka i Głogowianka) oraz osiem prawych (największy to Miłonka). Na obszarze miasta Kutna szerokość rzeki wynosi: 6÷8 m.

Przeciętne roczne przepływy szacuje się na poziomie 0,1 ÷ 0,2 m³/s (w ostatnich latach pojawiły się przepływy znacznie niższe – zwłaszcza w miesiącach II i III kwartału).

Opady atmosferyczne zasilające obszar miasta Kutna zaliczane są do najniższych w kraju i wynoszą około 550 mm/rok. Biorąc pod uwagę, że około

96 % tej sumy to straty na parowanie – ilość wód która pozostaje na wsiąkanie i odpływ jest bardzo niewielka (wartości nie przekraczające 2,6 l/s/km²).

Utrzymanie optymalnych przepływów wód rzeki Ochni, może zapewnić rolnicze wykorzystanie oczyszczonych ścieków odprowadzanych z Grupowej Oczyszczalni Ścieków. Koncepcja ta została przedstawiona przez Bipromel Wwa w opracowaniu pn. „Koncepcja projektowa regulacji gospodarki wodnej w zlewni rzeki Ochni na terenie Miasta Kutna”. Wymaga podjęcia wspólnych działań zainteresowanych stron tj. Gminy Kutno, GOŚ – Kutno oraz Wojewódzkiego Zarządu Melioracji i Urządzeń Wodnych w Łodzi.

8. Roślinność, pomniki przyrody.

- Miasto Kutno w ramach posiadanych środków finansowych utrzymuje Park im. Wiosny Ludów o powierzchni ok. 17 ha – obiekt wpisany do rejestru zabytków – podobnie jak drzewostan ul. Sienkiewicza czyli aleja kasztanowców, łącząca Pałac Gierałty w Parku im. Wiosny Ludów i tzw. Pałac Saski przy ulicy Narutowicza. Ponadto na terenie Kutna znajduje się 9 pomników przyrody, objętych opieką konserwatorską i opieką gminy; w tym: 4 dęby szypułkowe, 1 topola, 1 kasztanowiec, 1 świerk pospolity, 2 graby zwyczajne.

Utrzymanie w/w obiektów obejmuje wykonywanie podstawowych zabiegów pielęgnacyjnych, utrzymywanie porządku, czystości i jest realizowane w ramach stałej umowy z wykonawcą wyłonionym w drodze przetargu.

- W 2003 r. miasto Kutno podjęło działania mające na celu ograniczenie ekspansji szrotówka kasztanowcowiaczka, od kilku lat niszczącego drzewostan kasztanowców. Jest to przykład przedsięwzięć mających na

celu troskę o utrzymanie równowagi przyrodniczej. W pierwszym etapie leczenia drzew metodą mikroiniekcji poddanych zostanie 130 szt. drzew kasztanowców na ul. Sienkiewicza i w Parku im. Wiosny Ludów. W następnych latach leczenie kasztanowców będzie kontynuowane.

- W ramach działań mających na celu poprawę stanu przyrody podejmowane są liczne przedsięwzięcia. W ciągu ostatnich 4 lat na terenie miasta posadzono 10370 szt. drzew, 1300 szt. krzewów i 2880 szt. pnączy i roślin okrywowych, tworząc nowe tereny zielone i uzupełniając istniejące skupiska roślinne. Założono i poddano renowacji ponad 30 000 m² trawników w pasach drogowych ulic gminnych. Systematycznie wykonywane są zabiegi poprzez poprawę walorów przyrodniczych i estetycznych terenów zielonych.
- W zakresie zaspokojenia potrzeb rekreacyjno-wypoczynkowych mieszkańców Miasta zrealizowano zadanie dotyczące budowy terenów rekreacyjnych nad rzeką Ochnią (powierzchnia ok. 5 ha).

8.1. W roku 2004 Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Łodzi, decyzją z dnia 16.09.04 r., dokonał wpisu do rejestru zabytków woj. łódzkiego /Nr A/20/: - fragment Alei Barcewicza, pomiędzy ulicami Łęczycką a Deotymy (270m^b) – tzw. „Czarna Droga”.

8.2. Tereny zieleni miejskiej – statystyka (2003 r.)

- Powierzchnia zieleni miejskiej – 18 ha
- Parki spacerowo – wypoczynkowe – 25,4 ha (3 obiekty)
- Zieleńce – 6,8 ha (8 obiektów)
- Zieleń uliczna – 19,8 ha
- Tereny zieleni osiedlowej – 23 ha
- Żywopłaty (nienormowane i formowane) – 1760 m^b

Nasadzenia w roku 2003:

drzewa – 280 szt.

krzewy – 4100 szt.

Ubytki w ciągu roku 2003:

drzewa – 137 szt. (49%)

krzewy – 800 szt. (19,5%)

Uwaga: Miejscowe Plany Zagospodarowania Przestrzennego nie przewidują zalesień na terenach objętych opracowaniem.

9. Korytarze ekologiczne.

Korytarz ekologiczny na obszarze miasta Kutna jest uformowany w sposób naturalny. Stanowi go bowiem pas koryta rzeki Ochni (wraz z bezpośrednim terenem przyległym), dzielącym miasto Kutno w linii zbliżonej do równoleżnikowej (wschód – zachód). Ten istniejący w sposób naturalny korytarz pozwala na zachowanie tzw. pasa wzmożonej działalności wiatrów zachodnich zapewniających skuteczną migrację prądów powietrznych uniemożliwiających powstawanie obszarów kumulacji zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego na obszarze miasta Kutna.

III. STAN CZYSTOŚCI ŚRODOWISKA NATURALNEGO MIASTA KUTNA.

1. Stan czystości powietrza.

Na obszarze miasta Kutna zanieczyszczenie powietrza powodują głównie źródła: energetyczne, przemysłowe, technologiczne, obiektów użyteczności publicznej, kotłownie indywidualne budynków mieszkalnych oraz tzw. transport kołowy (pojazdy samochodowe).

Ważnym elementem będzie stworzenie systemu sprzyjającemu zamianie istniejących źródeł ciepła będących uciążliwymi dla środowiska, na przyjazne środowisku (np. dalsza kontynuacja ulg podatkowych w odniesieniu do właścicieli budynków mieszkalnych posiadających ekologiczne źródła grzewcze).

W latach 2004/5 planuje się wykonać dokumentację, na podstawie których zostaną podjęte decyzje określające kierunki dalszych działań w istniejącej infrastrukturze ciepłowniczej miasta Kutna (modernizacja systemu z zachowaniem obowiązujących przepisów UE oraz ocena możliwości wykorzystania wód geotermalnych).

Na podstawie aktów prawnych, określających obowiązki, zasady i kryteria w zakresie przeprowadzenia oceny jakości powietrza w Polsce, w I kw. 2003 roku została wykonana przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Łodzi „Ocena bieżąca stanu zanieczyszczenia powietrza w strefach (powiatach) województwa łódzkiego w roku 2002”.

- Stan emisji SO₂ i NO₂ w Kutnie.

/ zgodnie z informacją zawartą w Raporcie o stanie środowiska w woj. Łódzkim – WIOŚ Łódź – 2003 r./

W podstawowej stacji pomiarowej przy ul. Wilczej 5 a dokonano pomiaru średniorocznego stężenia SO₂ na poziomie 3,5 (mikro/gramów/m³). Stacja znajduje się pod wpływem części emitorów przemysłowych bez większego wpływu tzw. obszaru emisji niskiej. Średnioroczne stężenia NO₂ wyniosły 19 (mikro/gramów/m³). Są to wartości niższe od dopuszczalnych stężeń średniorocznych:

SO₂ – 150,0 (mikro/gramów/m³).

NO₂ – 40,0 (mikro/gramów/m³).

Ponieważ wskazana jest roczna seria pomiarów pomocniczych prowadzonych przez WIOŚ – od roku 2003 w Kutnie wykonywane są pomiary SO₂ i NO₂ w oparciu o metodę próbników pasywnych.

2. Wody podziemne.

Głównym odbiorcą wód podziemnych w regionie kutnowskim jest miasto Kutno, dla którego zatwierdzono zasoby eksploatacyjne z dwóch poziomów wodonośnych: czwartorzędowego oraz jurajskiego w ilości Q= 1020 m³/h. Jakość wód podziemnych jest zróżnicowana z uwagi na warunki naturalne lub antropopresję. Najczęściej w wodach podziemnych stwierdza się nadmiar związków żelaza (jak w ujęciu Nr 4 i 5 – SUW Graniczna) manganu, azotu lub chlorków (rzadko). Wody podziemne eksploatowane są na obszarze miasta Kutna w większości z poziomu jurajskiego i są zaliczane do klasy II tj. wód średniej jakości o naturalnym chemizmie oraz zmienionych antropogenicznie wymagających złożonego uzdatniania.

Uwaga: Ujęcie Nr 4 (ul. Zimowa) zostało zlikwidowane. Wykonano nowy odwiert w pobliżu odwiertu dotychczasowego. Eksploatacja odwiertu nastąpi po uzyskaniu przez PWiK Sp.z.o.o. pozwolenia wodnoprawnego na uruchomienie ujęcia (I kw. 2005 r.).

3. Wody powierzchniowe.

Według oceny składu jakościowego wód rzeki Ochni w poszczególnych grupach zanieczyszczeń (WIOŚ Łódź – 2003) wody rzeki Ochni wpływające do miasta Kutna posiadają następujące klasy czystości:

- substancje organiczne – non (nieodpowiadająca normie)
- substancje mineralne – II klasa czystości wód
- substancje biogenne – non

- zawiesiny – I klasa czystości wód
- miano Coli – III klasa czystości wód

Klasyfikacja ogólna: non

Badania te były prowadzone w przekroju pomiarowym w miejscowości Miksztal, powyżej miasta. Na obszarze miasta Kutna do rzeki Ochni i Miłonki odprowadzane są ścieki deszczowe z 10 zlewni cząstkowych (10 wylotów posiadających uregulowany stan prawny) w tym 5 wylotów mające możliwość podczyszczenia ścieków deszczowych przed ich odpływem do odbiornika (Kuczków, Dybów, Narutowicza, Józefów oraz Łąkoszyn).

Badania prowadzone przez (WIOŚ Łódź – 2003 r.) w przekroju poniżej miasta Kutna (p.p. Krzyżanów) wykazują pogorszenie stanu czystości wód rzeki Ochni (w porównaniu do p.p. Miksztal), a mianowicie:

- substancje organiczne – non (bez zmian)
- substancje mineralne – non (pogorszenie)
- substancje biogenne – non (bez zmian)
- zawiesiny – II kl. (pogorszenie)
- miano Coli – non (pogorszenie)

Klasyfikacja ogólna: non

Obniżenie stanu jakości wód w tym przypadku jest spowodowane wpływem ścieków deszczowych odprowadzanych z terenu miasta, oraz głównie - dopływem wód z szeregu rowów melioracyjnych prowadzących wody o znacznym stopniu zanieczyszczenia (spływy obszarowe i punktowe różnych źródeł zanieczyszczeń).

Od dnia 25.02.2004 roku obowiązuje klasyfikacja stanu wód powierzchniowych, obejmująca pięć klas jakości tych wód. Według oceny składu jakościowego wód rzeki Ochni w poszczególnych grupach zanieczyszczeń, wody rzeki wpływające do miasta Kutna klasyfikuje się do

V klasy czystości (klasa V – wody złej jakości), tj.:

- a) nie spełniające wymagań dla wód powierzchniowych wykorzystywanych do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia
- b) wartości biologicznych wskaźników jakości wody wykazują (na skutek oddziaływań antropogenicznych) zmiany polegające na zaniku występowania znacznej części populacji biologicznych.

W oparciu o prowadzony stały monitoring wód rzek Ochni i Głogowianki (operator – CBS – Kutno), można jednak stwierdzić stopniową poprawę jakości wód w/w rzek. Jest to efekt działań w zakresie ochrony wód, prowadzonych w mieście oraz w gminach obejmujących zlewnie rzek Ochni, Głogowianki i Miłonki.

3.1. Obszary zalewowe.

Na rzece Ochni jest zainstalowany wodowskaz w pobliżu mostu w ulicy Mickiewicza (km 17 + 100). Rzędna tzw. „zera” wodowskazu wynosi: 100,396 m n.p.m.. Rzeka Ochnia na terenie miasta Kutna jest obwałowana na odcinku ok. 2,5 km. Stan wałów i grobli jest ogólnie dobry. Nie chronią one jednak całego odcinka rzeki zwłaszcza na odcinku: most w ulicy Sienkiewicza – most w ulicy Mickiewicza. Podniesienie wysokości obwałowań na tym odcinku, wiąże się również z przebudową mostów drogowych w ulicach: Sienkiewicza, 1-go Maja oraz Mickiewicza (znaczny poziom nakładów finansowych) (wg Koncepcji modernizacji wałów p. powodziowych rzeki Ochni w Kutnie – Bipromel Wwa 1998 r.).

3.2. Zbiorniki wodne na obszarze miasta Kutna.

Na terenie miasta Kutna są zlokalizowane zbiorniki wodne pełniące funkcję rekreacyjną i p. pożarową. Nie stanowią one jednak znaczącej roli dla Miasta Kutna (niewielka łączna powierzchnia – znikomy stopień oddziaływania dla ekosystemu nie mający istotnego wpływu na stan zasobów wód powierzchniowych na obszarze miasta).

Lokalizacja	Powierzchnia [ha]		Objętość [tys.m ³]	
	całkowita	użytkowa	całkowita	dyspozyc.
Park Traugutta	0,68	0,42	1,02	0,32
ul. Krośniewicka 29	0,04	0,04	0,72	0,64
ul. Wygoda 2	0,03	0,03	0,18	0,12
ul. Żeromskiego 14	0,15	0,14	2,52	2,24
ul. Żeromskiego 9	0,10	0,09	0,72	0,54
ul. Łęczycka 43	0,25	0,23	2,30	1,84
ul. Rejmonta 14	0,14	0,13	2,60	2,34
Park Wiosny Ludów	0,08	0,07	0,70	0,56
ul. Nowowiejska 40	0,07	0,06	1,02	0,90
ul. Łąkoszyńska 134	0,42	0,37	5,55	4,81
ul. Łąkoszyńska 136	0,48	0,43	6,45	5,59
ul. Hoffmanowej 14	0,17	0,18	1,80	1,60
ul. Okólna 15	0,12	0,11	1,14	0,92
Kutno-Azory	0,08	0,07	0,98	0,84
Zalew ul. Narutowicza	1,15	1,00	15,000	15,500
RAZEM	3,96	3,37	42,7	38,76

3. Stan czystości gleb.

Na terenie miasta Kutna w listopadzie 2001 roku została podana analizie gleba z terenów zielonych /trawniki uliczne/ - na zawartość pH oraz zasolenie.

Do badań zostało wytypowanych 9 ulic / po 3 próby w różnych punktach/ w tym ulic:

- Troczewskiego
- Oporowska
- 3 Maja
- Sienkiewicza
- Dąbrowskiego
- Staszica
- Podrzeczna
- Barcewiczka
- Pałacowa

Wyniki analiz gleb stwierdziły, że gleby na trawnikach przyulicznych mają charakter obojętny lub słabo zasadowy. Zasolenie było nieznaczne i nie miało znaczącego wpływu na zieleń.

W roku 2003 IV kw. oraz w I kw. 2004 r. dokonano pomiarów stopnia zasolenia gleby na obszarze placu M. J. Piłsudskiego / w otulinach drzew/ oraz Placu Wolności i obszaru ulicy Narutowicza.

Stwierdzono ponadnormatywną zawartość chlorków w odniesieniu do gatunków drzew wrażliwych na nadmierne zasolenie badania przeprowadzone przez CBS – Kutno).

Służby komunalne miasta Kutna podjęły decyzję w sprawie zmniejszenia rodzaju i ilości stosowanych ilości stosowanych substancji przeciwzamarzających (w celu ochrony drzew).

Uwaga dotycząca pomiarów CBS – Kutno:

Wyniki badań serii jesiennej są znacznie mniejsze od serii wiosennej. Po analizie danych wyciągnięto wnioski:

- nastąpiła zmiana i ograniczenie stosowania środków zawierających substancje przeciwzamarzające (obecnie odchodzi się od stosowania chlorku sodu)

- okres jesienny roku 2003 obfitował w znaczne ilości opadów deszczu co spowodowało wymywanie się chlorków z powierzchniowej warstwy gleby.

4. Promieniowanie elektromagnetyczne.

Na obszarze miasta Kutna głównymi źródłami pól elektromagnetycznych są:

- stacje bazowe telefonii komórkowej i radiowej,
- przekaźnikowe stacje radiowe,
- linie elektromagnetyczne napowietrzne (NN i WN).

Ograniczenie uciążliwości w/w promieniowania winno sprowadzać się do podejmowania wspólnych ze Starostwem Kutnowskim działań, praktycznie już na etapie wydawania decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, pozwoleń na budowę oraz nakładania obowiązku kontrolnego monitoringu otoczenia źródeł promieniowania w odniesieniu do obiektów mogących w sposób istotny negatywnie oddziaływać na środowisko.

Zagadnienia tego tematu nie stanowią obligatoryjnych (mocą stosownych ustaw) obowiązków organów samorządowych – w tym przypadku władz samorządu miasta Kutno.

5. Hałas komunikacyjny.

W roku 2002 WIOŚ Łódź przeprowadził w Kutnie pomiary hałasu drogowego wykonanego w 30 punktach pomiarowych (pora dzienna) oraz 20 punktach pomiarowych (pora nocna). Punkty pomiarowe zostały usytuowane wzdłuż głównych tras komunikacyjnych miasta oraz dróg wjazdowych w jego granicach administracyjnych.

W oparciu o wykonane pomiary wyliczone zostały równoważne poziomy dźwięku dla objętych pomiarami obszarów miasta Kutna:

- w porze dziennej: 69,8 dB (norma - 60 dB)
- w porze nocnej: 67,7 dB (norma - 50 dB)

Stwierdzono przekroczenia dopuszczalnych norm, które wyniosły odpowiednio:

- pora dzienna: 9,8 dB
- pora nocna - 17,7 dB

Badania poziomu hałasu komunikacyjnego (drogowego) na obszarze miasta Kutna były prowadzone od roku 1992 (WIOŚ Płock , CBS Kutno oraz WIOŚ Łódź). Wykazują one stały wzrost poziomu hałasu na kutnowskich ulicach:

- hałas umiarkowany zaczyna występować bardzo rzadko,
- hałas dokuczliwy zaczyna występować w większości badanych ulic.

Poziomy obecnie mierzonego hałasu komunikacyjnego , stwierdzonego pomiarami przeprowadzonymi przez służby Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Łodzi – Delegatura w Skierniewicach z pewnością ulegną zmianą po oddaniu do eksploatacji tzw. obwodnicy Miasta Kutna , która wykluczy strumień pojazdów (zwłaszcza transportowych) z obszaru ulic centrum miasta oraz innych stanowiących dotychczasowy ciąg komunikacyjny połączeń dróg krajowych, wojewódzkich i powiatowych.

Budowa obwodnicy i jej oddanie do eksploatacji z pewnością w sposób wyraźny doprowadzi do zmniejszenia uciążliwości wywołanych hałasem drogowym w obszarach ulic Miasta Kutna, w których obecnie są rejestrowane przekroczenia dopuszczalnych norm poziomu hałasu (zwłaszcza w porze nocnej).

IV. ZAGADNIENIA SPOŁECZNO-EKONOMICZNE MIASTA KUTNA.

Miasto Kutno położone jest w centralnej Polsce, w pobliżu skrzyżowania szlaków komunikacyjnych drogowych E-30 Berlin - Moskwa i E - 75 Gdańsk –

Wiedeń oraz kolejowych Berlin - Moskwa oraz Gdańsk - Katowice. W strukturze administracyjnej kraju Kutno zlokalizowane jest w województwie łódzkim.

Kutno jako stolica powiatu jest centrum administracyjno- gospodarczym skupiającym ważniejsze urzędy i instytucje: Urząd Powiatowy, Urząd Miejski, Urząd Gminy, Zakład Ubezpieczeń Społecznych, Urząd Skarbowy, Sąd Rejonowy, Prokuratura i inne / np. ZGRK, RIG, ARRK /.

Miasto Kutno liczy 48 806 stałych mieszkańców i zajmuje powierzchnię 33,6 km².

Średnia gęstość zaludnienia w mieście: 1452 osób/km².

Na terenie miasta znajduje się około 470 gospodarstw rolnych, na obszarze ok. 1350 ha (zaliczanym do III, IV, V i VI klasy bonitacyjnej).

Struktura wiekowa mieszkańców Kutna

/ stan na 31 marca 2004 r/

wiek	0-15		16-19		20-65		20-60		pow. 65		pow. 60		RAZEM	48 806
	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K				
pleć														
liczba	3 656	3 406	1 054	1 032	16 313	16 629	1 971	4 745						

wiek przedprodukcyjny   7 062

wiek produkcyjny   35 028

wiek poprodukcyjny   6 716

Stosunek osób w wieku nieprodukcyjnym do osób w wieku produkcyjnym wynosi: 39:100.

Na dzień 31 sierpnia 2004 r. w mieście Kutnie zarejestrowanych było ogółem 5 945 bezrobotnych, w tym 3 306 kobiet.

Najczęstszą grupę wśród bezrobotnych na koniec sierpnia 2004 roku stanowiły osoby młode w wieku 18 – 24 i 25 – 34 lat (52,4 % ogółu bezrobotnych).

Bezrobotni według grup wykształcenia
(powiat kutnowski – stan na 31 sierpnia 2004 r.)

Wykształcenie	Ilość osób	% ogółu	W tym kobiet
Wyższe	471	3,6	314
Policealne i średnie zawodowe	2845	22,1	1788
Średnie ogólnokształcące	873	6,8	685
Zasadnicze zawodowe	3974	30,9	1859
Podstawowe i niepełne podstawowe	4708	36,6	2228
Ogółem	12871	100	6874

Kutno jest stolicą Powiatu Kutnowskiego, obejmującego 11 gmin. Łączna powierzchnia powiatu wynosi 886 km², na której mieszka ponad 112 tys. ludności. Średnia gęstość zaludnienia wynosi 126 osób na 1 km². Gleby Powiatu Kutnowskiego stanowią dobre zaplecze dla przemysłu rolno-spożywczego.

Użytki rolne stanowią aż 85 % powierzchni powiatu, 90% z nich stanowią grunty orne. Do II i III klasy bonitacyjnej zalicza się 80% areału gruntów ornych. Ze względu na wykorzystanie gleb dla potrzeb rolnictwa Powiat Kutnowski należy do najmniej zalesionych w Polsce. Lasy stanowią jedynie 4,9 % powierzchni. Czynniki te niewątpliwie przesądziły o rolniczo-przemysłowym charakterze powiatu.

Drogi lokalne miejskie to 102,8 km (215 ulic), w tym:

- 97,5 % posiada sieć wodociągową,
- 72 % kanalizację sanitarną,
- 34,6 % ulic jest zgazyfikowana.

Dochód budżetu miasta na 1 mieszkańca wyniósł w 2003 roku 1.351 zł. natomiast wydatki budżetowe kształtowały się na poziomie 1.340 zł.

W Kutnie aktywnie działa 5037 podmiotów gospodarczych, funkcjonujących w następujących działach:

1. Przemysł -	248
2. Budownictwo-	428
3. Transport -	461
4. Handel ogółem -	2 671
5. Gastronomia -	90
6. Inne -	1139

(stan na dzień 16.09.2004 r.)

Struktura zatrudnienia w poszczególnych działach gospodarki:

1. Przemysł - 2 336 osób
2. Handel - 4 346 osób
3. Usługi - 13.089 osób

Kluczowe gałęzie przemysłu oraz centra magazynowe:

Farmaceutyczny Polfa S.A., BASF Sp. z o.o. (dodatki paszowe), Polfarmex S.A., Fresenius Kabi Polska Sp. z o.o., Nobilus Ent.

Maszynowy i metalowy Kongskilde Sp. z o.o., Rolmasz Sp. z o.o., BL-Kutno Sp. z o. o., Ideal Europe Sp. z. o. o., FLORIAN Centrum S.A., Miflex - Masz Sp. z o.o., AMZ Sp. z. o. o.

Elektroniczny ZPR "Miflex" S.A.

Transportowy Nijhof - Wassink Sp. z. o. o., Polsad - Renault Trucks

Spożywczy Exdrob S.A. , Bakoma Nova Sp. z. o. o., ZORINA Sp. z. o. o., POLMOS S.A., STEPOL SP. Z. O. O.

Centra magazynowe SCANIA Polska Sp. z. o. o., PHSR - AGROMA,

Budownictwo	Schomburg Polska Sp. z o. o., Kutnowska Prefabrykacja Betonu, VESTER S.C., URBUD S.C., MAVEX S.C., TRAKT S.C., MAWEX S.C., BUDIMUS Sp. j.
Odlewniczy	Odlewnia Żeliwa Kutno - Mikoda

V. INFRASTRUKTURA TECHNICZNA.

A. GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA I OCHRONA WÓD.

I. SYSTEMY ZAOPATRZENIA W WODĘ - UJĘCIA, SIECI WODOCIĄGOWE.

1. Nazwa ujęcia (lokalizacja):
  - a) Stacja Uzdatniania Wody, ul Graniczna 13.
  - b) Doraźne Ujęcie Wody, ul. Metalowa 4 - wyłączone z eksploatacji, /okresowe konserwacyjne załączanie studni i urządzeń uzdatniających/.
  - c) Awaryjne ujęcia wód podziemnych miasta Kutno.
2. Wydajność rzeczywista urządzeń do ujmowania i uzdatniania wody, średnia dobowa
  - a) 9 146 m³/d
  - b) wyłączone z eksploatacji, okresowe konserwacyjne załączanie studni i urządzeń uzdatniających
3. Wydajność potencjalna istniejących urządzeń do ujmowania i uzdatniania wody, średnia dobowa
  - a) 123 920 m³/d
  - b) 7000 m³/d
4. Liczba mieszkańców podłączonych do danego wodociągu zbiorczego - ok. 46 500 w tym z innych gmin ok. 900 osób.

5. Sieć wodociągowa

- długość 179 km
- stan techniczny sieci
- sieć magistralna (16,7) – średnica od 400 do 600 mm wykonana jest głównie z rur żeliwnych kielichowych,
- sieć wodociągowa rozdzielcza (103,8 km) - średnica od 50 do 300 mm wykonana jest z rur: 53% żeliwnych, 27% stalowych, 13% PE, 7% PCV. Okres eksploatacji sieci wodociągowej wynosi: do 5 lat 12,4%; od 6 do 10 lat 12,9%; od 11 do 20 lat 33,3%; powyżej 20 lat 41,4%,
- przyłącza wodociągowe (58,5 km) - w 70% wykonane są z rur stalowych ocynkowanych, pozostałe z rur PE.

6. Jednostką organizacyjną zajmującą się eksploatacją systemów wodociągowych jest:

Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Kutnie.

7. Stopień zwodociągowania miasta - liczba mieszkańców podłączona do wodociągów zbiorczych / liczba wszystkich mieszkańców miasta - 93%.

II. OCZYSZCZANIE ŚCIEKÓW, SIECI KANALIZACYJNE.

1. Grupowa Oczyszczalnia Ścieków Sp. z o.o.

- Rok oddania do użytku: 1994 r.
- Przepustowość rzeczywista oczyszczalni:
średnia dobową – ok. 13 000 m³/d
- Przepustowość maksymalna istniejących urządzeń do oczyszczania ścieków: średnia dobową – 20 000 m³/d

- **Technologia oczyszczania ścieków:**

Oczyszczalnia mechaniczno-biologiczna (kraty, piaskownik, separator piasku, komory reakcji typu BIOXYBLOK - oczyszczanie biologiczne metodą osadu czynnego.

Z uwagi na wzrost zanieczyszczeń w dopływających ściekach wystąpiła konieczność rozbudowy urządzeń oczyszczających. Przeprowadzono modernizację piaskownika oraz zakończono budowę trzeciego BIOXYBLOKU (aktualnie trwa jego rozruch technologiczny). Działania podjęte przez GOŚ Sp. z o. o., zapewniają zachowanie wymaganego stopnia oczyszczania i jakości ścieków odprowadzanych do wód zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 08.07.04 (Dz.U. Nr 168 z dnia 28.07.2004 r.).

- **Gospodarka osadami:**

Osad nadmierny jest wstępnie zagęszczany w studniach osadowych, grawitacyjnym zagęszczaczu osadu a w fazie końcowej w stacji mechanicznego odwadniania osadu. W dalszym etapie osad jest poddany procesowi higienizacji (z zastosowaniem wapna palonego).

Shigienizowane osady są bezpośrednio po procesie dezynfekcji wykorzystywane przyrodniczo. GOŚ w Kutnie posiada stosowne atesty i pozwolenia na rolnicze wykorzystywanie osadu. Jest on nieodpłatnie oddawany rolnikom do nawożenia gruntów. Zawierający dużo związków biogenych osad stanowi doskonały nawóz naturalny, a produkowane na użyźnionej nim glebie rośliny charakteryzują się większym przyrostem masy.

GOŚ prowadzi również kompostowanie osadów ściekowych mieszając je ze zrębkami, słomą, trocinami i innymi dodatkowymi nośnikami węgla organicznego co pozwala uzyskać dobry nawóz organiczny, który jest

stosowany jako podłoże do produkcji trawy darniowej oraz sprzedawany działkowcom.

Jest on także wykorzystywany do nawożenia lasu energetycznego, który został posadzony wokół oczyszczalni.

2. Inne oczyszczalnie.

Na terenie miasta Kutno, znajdują się również oczyszczalnie zlokalizowane na terenach podmiotów gospodarczych oraz placówki opiekuńczej:

- ELEWATOR – KUTNO – Q – 22 m³/d
- PEC Sp. z.o.o. – Q - 97 m³/d
- FLORIAN CENTRUM SA – Q - 100 m³/d
- DOM POMOCY SPOŁECZNEJ - Malina – Q - 50 m³/d
- KPB Sp. z.o.o. – Q - 73 m³/d
- Odlewnia Żeliwa S.C. – Q - 1440 m³/d

Całkowita ilość osadów z w/w oczyszczalni – 154,3 Mg/rok

Sposób zagospodarowania osadów – we własnym zakresie, jedynie PEC

Sp. z.o.o. osady przekazuje do GOŚ – Kutno (ok. 8,6 Mg/rok)

3. Sieć kanalizacji sanitarnej.

Długość sieci kanalizacji sanitarnej miasta Kutna – 84,8 km (w tym ok. 3,0 km kolektor centralny – dosyłowy do GOŚ)

Sieć kanalizacji sanitarnej wykonana jest w 78% z kamionki, 17% z PVC, 3% z żelbetonu, 1,7 % z betonu, 0,3% z żeliwa.

Okres eksploatacji sieci wynosi: do 5 lat - 16%, od 6 do 10 lat - 6%, od 11 do 20 lat - 26%, ponad 20 lat - 52%.

Jednostką organizacyjną zajmującą się eksploatacją systemów kanalizacyjnych jest: Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Kutnie oraz Grupowa Oczyszczalnia Ścieków Sp. z o. o. w Kutnie (kolektor główny – ok. 3,0 km)

Liczba mieszkańców podłączonych do systemu kanalizacji zbiorczej ok. 43 000 osób.

Stopień skanalizowania miasta – 87%.

Sposób rozwiązania gospodarki ściekowej na terenach nieskanalizowanych – nieczystości płynne ze zbiorników bezodpływowych zostają dostarczane taborem asenizacyjnym do punktu zlewnego Grupowej Oczyszczalni Ścieków w Kutnie. Przeprowadzono inwentaryzację zbiorników bezodpływowych na terenie miasta Kutna. Stwierdzona ilość: około 1400 szt. (wg stanu na IV kw. 2003 r.)

3.1. Sieć kanalizacji sanitarnej – rozbudowa.

Inwestor - PWiK Sp. z.o.o.

- Miasto Kutno

Realizacja: 2005 r. – 2010 r.

Długość planowanej sieci kanalizacji sanitarnej – ok. 31 km.

Ilość mieszkańców objętych planowaną siecią kanalizacji sanitarnej: ok. 4700 osób.

W/w zadania inwestycyjne, znajdują się na liście krajowego Programu Oczyszczania Ścieków komunalnych na lata 2006 – 2010, do którego zostało zakwalifikowane miasto Kutno i Gmina Kutno pod nazwą AGLOMERACJA – KUTNO”.

4. Sieć kanalizacji deszczowej.

Ścieki deszczowe z obszaru miasta, są odprowadzane ośmioma wylotami kanalizacji deszczowej do rzeki Ochni oraz dwoma wylotami do rzeki Głogowianki (dopływ rzeki Ochni). Zostały rozpoczęte prace związane z budową sieci kanalizacji deszczowej w ulicy Wschodniej (długość 482 m^b, koszt – ok. 906,000 zł). Odbiornikiem ścieków deszczowych będzie ciek Malinka – dopływ rzeki Ochni.

ZESTAWIENIE ZLEWNI KANALIZACJI DESZCZOWEJ

Nazwa odbiornika	Lp.	Nazwa zlewni - wylotu	Długość sieci [mb]	Powierzchnia odwadniana [ha]	Urządzenia oczyszczające
RZEKA GŁOGOWIANKA	1	Kasztanowa	1881	1,0	Rów otwarty
	2	Oś. Dybów	1652	1,6	Separator
RZEKA OCHNIA	1	Wygoda	3828	4,95	Brak
	2	Narutowicza	8213	9,35	Osadnik
	3	1 – Maja	673	0,7	Brak
	4	Sienkiewicza	4780	3,9	Brak
	5	Jana Pawła II	7520	11,58	Brak
	6	Toczewskiego	2632	5,34	Brak
	7	Józefów	4524	6,45	Rów otwarty
	8	Oś. Łąkoszyn	3006	3,3	Osadnik
		RAZEM	38709	48,17	

wg danych z dnia 22.11.04r

B. GOSPODARKA ODPADAMI

I. ILOŚĆ ODPADÓW KOMUNALNYCH.

Zagadnienia dotyczące gospodarki odpadami zawiera PLAN GOSPODARKI ODPADAMI DLA MIASTA KUTNA (zgodnie z art. 14 pkt. 6 – ustawy o odpadach).

W niniejszym opracowaniu podano jedynie cele środowiskowe i priorytety miasta Kutna dotyczące gospodarki odpadami – stanowią bowiem integralną część zbiorczego zestawienia zadań.

C. OCHRONA POWIETRZA

I. ŹRÓDŁA EMISJI ZWIĄZANE Z GOSPODARKĄ CIEPLNĄ NA TERENIE MIASTA KUTNA

1. Źródła emisji ciepłowni PEC Sp. z o. o

▪ Ciepłownia Miejska Nr 1 przy ul. Oporowskiej 10a

- Źródło energii: 7 kotłów WR-5
- Moc cieplna [MW]: Moc zainstalowana 40,7 MW
- Sprawność: śr/rok – ok. 81 %
- Istniejące instalacje służące do oczyszczania gazów odlotowych:

Wszystkie kotły współpracują z jednym wspólnym kominem stalowym, pionowym o wysokości 75 m i średnicy wylotu 1 m. Spaliny z kotłów odpylane są w bateriach cyklonów DC - 1000 (po 4 sztuki na kocioł) o skuteczności redukcji co najmniej 85 %. Obiekt wyposażony jest w stanowiska pomiarowe

zainstalowane za każdym z kotłów za cyklonami na kanałach odprowadzających spaliny z kotłów do emitora.

▪ **Ciepłownia Miejska Nr 2 ul. Metalowa 10 w Kutnie.**

- Źródło energii: 3 kotłów WR-25.
- Moc cieplna [MW]: Moc zainstalowana 87,21 MW. Moc dyspozycyjna 29,07 MW (brak sieci przesyłowej docelowej).
- Sprawność: śr./rok - ok. 80,5 %
- Istniejące instalacje służące do oczyszczania gazów odlotowych:

Każdy kocioł posiada dwie baterie odpylaczy cyklonowych składające się z 6 cyklonów typu C-41 Φ 1120, wyposażonych w zbiorniki pyłowe, z których pył transportowany jest do odżuźlaczy i po wymieszaniu z żuzłem usuwany na plac magazynowania. Spaliny z kotła po przejściu przez baterie cyklonów ulegają odpyleniu (ok. 90%), a następnie głównym kolektorem spalin kierowane są na instalację odsiarczającą. Odsiarczanie spalin może być prowadzone metodą "suchą" i "półsuchą", z zastosowaniem sproszkowanego wapna i równoczesnym podawaniem wody na absorber w przypadku metody "półsuchej". Absorpcja SO_2 i częściowo NO_x następuje w absorberze oraz na filtrze workowym, na skutek kontaktu spalin z wdmuchiwanym reagentem $\text{Ca}(\text{OH})_2$ i wielokrotnie recykulowanym produktem odsiarczania. Jednocześnie na filtrze workowym następuje dalsze (głębsze) odpylenie. Po redukcji SO_2 ok. 80 %, NO_x (NO_2) około 30% i pyłów 98% spaliny transportowane są do kanału zbiorczego i dalej do ceramicznego emitora kotłowni o parametrach: wysokość $h = 142,5$ m i średnica wylotu Φ 2,5 m. Produkt odsiarczania jest przesyłany niskociśnieniowym transporterem pneumatycznym na zbiornik produktu.

2. Inne źródła emisji.

- **TBS –Sp. z.o.o. ul. Wojska Polskiego 10a**
  - kotłownie olejowe: ul. Kochanowskiego 32
ul. Graniczna 25
ul. Graniczna 19
  - kotłownia węglowa: ul. Sienkiewicza

- **NOWE TBS Sp. z. o. o. ul. Narutowicza 36**
  - kotłownie olejowe: ul. Narutowicza 36
ul. Narutowicza 76
ul. Żółkiewskiego 5

- **Budownictwo jednorodzinne (kotłownie indywidualne)**

(ilość budynków jednorodzinnych – ok. 3600).

  - gazowe: 806
  - olejowe: 509
  - węglowe: ok. 2120
  - inne: ok. 30 (propan – butan, energia elektryczna)
(136 budynków – miejska sieć ciepłownicza)

- **Zakłady przemysłowe (większe kotłownie węglowe)**
  - Zakłady Przemysłu Spirytusowego – POLMOS SA
  - KZD „EXDROB” SA
  - Zakłady Mięsne „KONIAREK S.C.” (obecnie działalność wstrzymana)
  - Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej
  - Miejski Zakład Komunikacyjny

2. Struktura gospodarki cieplnej według źródeł energii [%]

1. Źródła konwencjonalne 100 [%] w tym:

- węgiel kamienny 75 [%]
- gaz 15 [%] (planuje się dalsze inwestycje w tym zakresie obejmujące podmioty gospodarcze oraz sektor mieszkaniowy)
- olej opałowy 10 [%]

2. Źródła odnawialne

▪ biomasa:

Jest potencjalnie możliwa do wykorzystania w systemie ciepłowniczym miasta Kutna. Wykorzystanie biomasy a zwłaszcza tzw. wierzby wiciowej było przedmiotem Programu obejmującego obszar woj. Łódzkiego w tym miasto Kutno, podjętego przez Urząd Marszałkowski w Łodzi w roku 2003. Obecnie, działania organizacyjne i koordynacyjne w/w Urzędu zostały wstrzymane. Dlatego też zagadnienia możliwości wykorzystania biomasy w systemie ciepłowniczym miasta Kutna, nie mogą być przedmiotem prognozy zmian w najbliższych latach.

▪ energia geotermalna:

Jest potencjalnie możliwa do wykorzystania w systemie ciepłowniczym miasta Kutna oraz w innym szerszym zakresie, który zostanie dokładnie określony po wykonaniu niezbędnych prac koncepcyjno-badawczych, precyzujących zasoby złoża, parametry techniczne ujmowanych wód oraz sposobu ich pełnego wykorzystania przy istniejącej infrastrukturze technicznej miasta (z ewentualną rozbudową o dodatkowe obiekty będące źródłem odbioru w/w wód geotermalnych).

Warunkiem pozwalającym na przystąpienie do wykorzystania tego rodzaju energii, będą niewątpliwie uzyskane wskaźniki techniczno-ekonomiczne budowy i eksploatacji w/w ujęcia w oparciu o przeprowadzone prace badawcze złoże oraz analizę ekonomiczną potencjalnych źródeł odbioru.

II. GAZYFIKACJA MIASTA KUTNA (wg danych – GAZOWNIA ŁÓDZKA – ROZDZIELNIA GAZU KUTNO).

Gazyfikacją w Kutnie objętych jest około 6 % społeczeństwa. Jest to jednak dopiero pierwszy etap realizacji budowy sieci gazowej w mieście. Ogółem wykonano około 45 km sieci niskiego ciśnienia (głównie w dzielnicach zabudowy jednorodzinnej ORAZ DZIELNICY PRZEMYSŁOWEJ – Kutno Skłęczki). Z systemu tego korzystają także zakłady przemysłowe: Polfa SA, Bacoma Nova Sp. z. o. o., Zorina Sp. z. o. o., BASF Sp. z. o. o., Nijhof – Wassink Sp. z. o. o., Kongskilde Sp. z. o. o., NOBILUS – ENT, Kutnowska Hodowla Buraka Cukrowego, oraz placówki handlowo – usługowe i oświatowo – wychowawcze.

Ogólna ilość odbiorców – 855

- w tym budownictwo jednorodzinne – ok. 806 odbiorców tj. ok. 2600 mieszkańców.

W ramach posiadanych środków planuje się dalsze inwestycje w tym kierunku a mianowicie:

- budowę gazociągu (ok. 4 km sieci) w kierunku podstrefy Łódzkiej Strefy Ekonomicznej SA celem zaopatrzenia w media gazowe firm: Kofola Sp. z.o.o. oraz DS. Smith Polska SA. – aktualnie w realizacji.
- budowę gazociągu w obszarach ulic: Kordeckiego, Górnośląskiej, Czarneckiego, Berlinga oraz w ulicy Granicznej.

D. INFRASTRUKTURA TECHNICZNA – zagadnienia pozostałe.**1. Sieć drogowa i transport**

Na terenie Kutna sieć drogowa tworzą:

- drogi krajowe:
    - Nr 2 (Poznań – Warszawa)
    - Nr 60 (Łęczyca – Kutno)

Razem długość: 11,170 km
  - drogi wojewódzkie
    - Nr 702 (Kutno – Piątek – Zgierz)

długość: 1,250 km
  - drogi powiatowe:
    - Nr 31511 (Kutno – Imielno)
    - Nr 31513 (Kutno – Łanięta)
    - Nr 31583 (Kutno – Oporów – Żychlin)

Razem długość: 14,9 km
  - oraz 215 dróg gminnych będących w zarządzie Prezydenta Miasta Kutna (102,8 km)
- w tym:
nawierzchnia: - bitumiczna:	59,2 km
- trylinka:	3,7 km
- płyty bet.:	2,3 km
- kostka:	1,9 km
drogi gruntowe:	35,7 km
- drogi wewnętrzne miejskie – 20 szt.

W Kutnie znajduje się największy węzeł przelotowy PKP, który obsługuje ponad milion pasażerów, Miejski Zakład Komunikacyjny dysponujący dużym taborem transportowym (39 szt. autobusów – 13 linii autobusowych) – obsługa 3,3 mln pasażerów w roku 2003 oraz PKS-Kutno – 52 szt. pojazdów (autobusy oraz samochody do transportu ładunków masowych).

2. Energetyka i telekomunikacja.

Na terenie miasta znajdują się Główne Punkty Zasilania Energetycznego (GPZ), które posiadają rezerwy mocy. Istnieje możliwość uzyskania przyłącza energetycznego od alternatywnego operatora tj. PKP Energetyka Sp. z o.o. Przez Kutno przebiegają dwie magistrale światłowodowe, ponadto w mieście dział dwóch operatorów telefonicznych sieci kablowych:

- „Telekomunikacja polska” S.A.
- „Tele – net” Sp. z o.o.

Energia elektryczna jest najbardziej dostępnym źródłem energii w mieście, natomiast wskaźnik gęstości usług telekomunikacyjnych wynosi 393 telefony na 1000 mieszkańców. Kutno jest objęte zasięgiem trzech sieci cyfrowych : Plus GSM, Era i Idea.

3. Kutnowski Park Agro – Przemysłowy (KPAP).

W przemysłowej dzielnicy Skłęczki znajduje się Kutnowski Park Agro – Przemysłowy. Zajmuje on obszar około 370 ha i funkcjonuje na jego terenie bądź w bezpośrednim sąsiedztwie ponad 30 firm z kapitałem polskim i zagranicznym. Zatrudnienie w nich znalazło już ponad 2 000 osób. Obszar Parku jest sukcesywnie uzbrajany w infrastrukturę techniczną i przygotowywany pod inwestycje.

Atutami KPAP są:

- magistrala kolejowa E-20 wschód – zachód z rozwiniętą siecią boczną;
- międzynarodowa droga E-30 Berlin – Moskwa, bliskość drogi krajowej E-75 Gdańsk – Wiedeń oraz planowanej autostrady A-1 północ – południe;
- Ciepłownia Miejska (z możliwością produkcji ciepła technologicznego);
- Grupowa Oczyszczalnia Ścieków;

- gazociąg wysokiego ciśnienia;
- Stacja Uzdatniania Wody;
- Główny Punkt Zasilania ZEP oraz PKP Energetyka Sp. z.o.o.
- gwarantowana telefonizacja (telekomunikacja Polska SA, TeleNet Polska Sp. z.o.o., magistrale światłowodowe);

4. Łódzka Specjalna Strefa Ekonomiczna Podstrefa Kutno.

Dnia 22 sierpnia 2001 roku Rozporządzeniem Rady Ministrów, utworzono w Kutnie podstrefę Łódzkiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej SA.

Podstrefa Kutno obejmuje obszar 32,6 ha i składa się z kompleksów:

- Odlewnicza 4,24 ha
- Holenderska 4,56 ha
- Wschodnia 23,79 ha (12,82 ha zakupiły już firmy DS. Smith Polska SA oraz Kofola Sp. z.o.o.)

Kompleksy położone są w dzielnicy przemysłowej klęczki, w sąsiedztwie drogi międzynarodowej E-30 (Moskwa – Warszawa – Berlin) oraz magistrali kolejowej E-20 i sieci bocznic. W odległości ok. 1,5 km od terenów SSE przebiegać będzie autostrada A-1.

Kompleksy: Odlewnicza, Holenderska i Wschodnia posiadają pełne wyposażenie w urządzenia sieciowe.

Uwaga: W Miejscowych Planach Zagospodarowania Przestrzennego dla terenów położonych w Kutnie:

- przy ulicy Skłęczkowskiej i ulicy Wschodniej

- pomiędzy ulicą Skłęczkowska, ulicą Józefów i Obwodnica Miasta Kutna
  - zostały ustalone szczegółowe warunki zagospodarowania terenu w zakresie ochrony środowiska przyrodniczego, kulturowego oraz zdrowia ludzi – które potencjalni inwestorzy muszą spełnić.

VI. GŁÓWNE PRZYCZYNY ZANIECZYSZCZEŃ ŚRODOWISKA NA TERENIE MIASTA KUTNA.

1. Wody powierzchniowe (rzeka Ochnia i Głogowianka).

Przyczyną zanieczyszczeń wód powierzchniowych jest:

- nawożenie mineralne i organiczne na obszarach wiejskich gruntów rolnych, przez które przepływają w/w rzeki powyżej miasta Kutna (wnosząc w obszar miasta nadmierny ładunek zanieczyszczeń)
- nieznaczna poprawa stanu jakości wód rzeki Miłonki (dopływ rzeki Ochni), która przebiega znacznie wolniej od spodziewanych efektów budowy oczyszczalni ścieków dla miasta i gminy Krośniewice (w Pawlikowicach).

Uwaga:

1. zanieczyszczenia mineralne i organiczne z obszarów wiejskich gruntów rolnych dotyczą również rowów melioracyjnych oraz cieków wodnych przepływających przez obszar miasta np. ciek Malinka oraz rów - R-4.
2. okresowe zanieczyszczenie wód rzeki Ochni cyklicznym spływem (w okresie zimowym) ścieków deszczowych zawierających znaczne ilości środków chemicznych (np. chlorek sodu), stosowanych przez służby drogowe i porządkowe utrzymuje stan bezpieczeństwa ruchu drogowego i ciągów komunikacji pieszej (akcja - Zima).

2. Hałas drogowy - komunikacyjny.

W oparciu o Raport o stanie środowiska w województwie łódzkim w roku 2002 (WIOŚ - Łódź - 2003 rok), wyniki pomiarów hałasu drogowego wykonane w Kutnie (pora dzienna - 30 pkt. pomiarowych, pora nocna - 20 pkt. pomiarowych) - można stwierdzić:

- przyjmując dopuszczalny poziom hałasu dla miasta w porze dziennej równy 60 dB i 50 dB w porze nocnej tj. dla zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego, przekroczenia dopuszczalnych norm wyniosły odpowiednio: 9,8 dB i 17,7 dB.

Uwaga: wzmożony ruch pojazdów przemieszczających się przez miasto Kutno, nie spowodował wyraźnych zanieczyszczeń gleb, będących efektem spalania paliw pędnych (opad ołowiu oraz kadmu mierzony w opadzie pyłu wg. WIOŚ Łódź, nie przekroczył dolnej wartości dopuszczalnych norm).

Uciążliwością dla mieszkańców miasta Kutna jest hałas komunikacyjny przekraczający dopuszczalne normy w porze dziennej i nocnej.

VII. REALIZACJA ZADAŃ W ZAKRESIE OCHRONY ŚRODOWISKA W LATACH 2001-2003 (PLAN NA ROK 2004).

WYDATKI NA OCHRONĘ ŚRODOWISKA

Podstawowym źródłem wydatków na ochronę środowiska jest Gminny Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Wydatki te w latach 2001 - 2003 w poszczególnych grupach przedstawiają się następująco:

NAZWA GRUPY ZADAŃ	WYKONANIE			
	2001	2002	2003	2004
Gospodarka wodno-ściekowa	136.300	1.373	1.804.000	420.000
Gospodarka odpadami	60.000	60.000	65.000	105.000
Gospodarka zielenią	51.100	87.700	122.000	340.000
Monitoring środowiska	23.500	43.800	23.400	42.000
Nadzwyczajne zagrożenie środowiska	----	9.800	13.200	15.000
Edukacja ekologiczna	----	----	3.300	8.000
Dokumentacje i inne opracowania projektowe	9.800	9.500	29.500	90.000
Termomodernizacje	----	141.500	----	190.000
RAZEM	280.700	353.673	2.060.400	1.210.000

Głównym źródłem wydatków miasta Kutna na ochronę środowiska są jednak środki budżetowe. Miasto Kutno posiada zdolność kredytową i będzie korzystać z możliwości pozyskania pożyczek preferencyjnych z krajowych funduszy celowych. Ważnym źródłem finansowania zadań ekologicznych w mieście będą również środki z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz wykorzystanie innych źródeł np. Partnerstwo Prywatno-Publiczne.

VIII. STAN ŚRODOWISKA MIASTA KUTNA - ROZWÓJ I OGRANICZENIE WYNIKAJĄCE ZE STANU ŚRODOWISKA NATURALNEGO.

Rozwój wynika z następujących uwarunkowań:

- bogate zasoby i dobra jakości wód podziemnych,
- możliwa do poprawy jakość powietrza,

- znaczne możliwości wykorzystania lokalnych źródeł tzw. energii odnawialnej (np. biomasy lub wód geotermalnych) a także produkcji biopaliw (rolniczy charakter regionu).

Barierę rozwoju mogą stanowić:

- niekorzystny bilans wód powierzchniowych (występujący brak obiektów hydrotechnicznych oraz obiektów tzw. małej retencji), zachodzące zjawisko tzw. stepowienia,
- znaczne zanieczyszczenie wód powierzchniowych (Ochnia, Głogowianka) wymagające podjęcia działań jednostek samorządowych - gmin, będących źródłem zanieczyszczeń obszarowych w/w rzek.
- brak możliwości dokonania znaczących zalesień.

IX. CELE ŚRODOWISKOWE I PRIORYTETY MIASTA KUTNA – ZGODNOŚĆ Z POLITYKĄ WOJEWÓDZTWA I POWIATU.

Cele i priorytety Programu Ochrony Środowiska dla miasta Kutna są zgodne z celami i priorytetami zawartymi w programach: Program Ochrony Środowiska dla Województwa Łódzkiego oraz Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Kutnowskiego, dla którego dokumentami wyznaczającymi kierunki rozwoju (w skali powiatu i gminy) były:

- Strategiczny plan zadań powiatu kutnowskiego 2002-2006 r.
- Projekt Programu Rolnośrodowiskowego na lata 2004-2006 dla obszaru Dorzecza Ochni w Powiecie Kutnowskim.

Program Ochrony Środowiska dla miasta Kutna jest zgodny z celami i priorytetami określonymi w:

„Strategii rozwoju miasta Kutna” oraz „Programie uporządkowania ekologicznego obszaru ZGRK – Bzura –A”.

W oparciu o powyższe dokumenty programowe przyjęto następujące cele i priorytety dla miasta Kutna w latach 2004-2011.

1. zachowanie i wzbogacenie walorów przyrodniczo-krajobrazowych,
2. przywrócenie równowagi przyrodniczej,
3. Poprawa bilansu hydrologicznego,
4. poprawa jakości wód powierzchniowych oraz zachowanie zasobów wód podziemnych,
5. poprawa jakości powietrza,
6. podniesienie świadomości ekologicznej mieszkańców (edukacja ekologiczna),
7. poprawa klimatu akustycznego miasta (hałas komunikacyjny i drogowy)
8. minimalizacja zagrożeń ze strony promieniowania elektromagnetycznego,
9. zapewnienie bezpieczeństwa ekologicznego,
10. zmniejszenie obciążenia środowiska odpadami.

X. CELE ŚRODOWISKOWE I PRIORYTETY MIASTA KUTNA.

A. ETAP I: 2004 – 2007 ROK (CELE KRÓTKOTERMINOWE).

1. Zachowanie i wzbogacenie walorów przyrodniczo-krajobrazowych.

- realizacja zadrzewień i zakrzewień na obszarze miasta

Koszt: ok.30.000 zł. (średnio corocznie)

(Środki GFOŚiGW)

- zwalczanie szrotówka kasztanowcowiaczka

Koszt: ok. 16.000 zł. (średnio corocznie)

(środki własne)

- bieżące utrzymanie zieleni w parku im. Wiosny Ludów i Traugutta
Koszt: ok. 135.000 zł. średnio corocznie
(środki GFOŚiGW, środki własne)
- inwentaryzacja zieleni Miasta Kutno wraz z projektem rewitalizacji zieleni
(2006 – 2007)
Koszt: 50.000 zł
(środki własne, WFOŚiGW)

2. Ochrona powierzchni ziemi.

Całkowita ochrona złóż torfu w dolinach rzek i potoków.

- ochrona złóż torfu w dolinie rzeki Ochni (współpraca ze Starostwem Powiatowym oraz Powiatową Strażą Pożarną).
Koszt: obecnie niemożliwy do określenia.

3. Poprawa jakości wód powierzchniowych oraz zachowanie zasobów wód podziemnych.

Kanalizacja na obszarze miasta Kutna – oczyszczanie ścieków

- budowa kanalizacji sanitarnej w ramach zadań własnych Miasta Kutno
Koszt: ok. 13,416 mln zł.
(środki własne, WFOŚiGW, EFRR, NFOŚiGW)
- budowa kanalizacji sanitarnej w ramach zadań własnych PWiK Sp. z.o.o.
Koszt: 4830 mln zł
(środki własne PWiK Sp. z.o.o., WFOŚiGW, NFOŚiGW)
- modernizacja Grupowej Oczyszczalni Ścieków w ramach zadań własnych GOŚ Sp. z.o.o.
Koszt: ok. 8,476 mln zł.
(środki własne, GOŚ Sp. z.o.o., WFOŚiGW, NFOŚiGW)

- wspieranie budowy małych przydomowych oczyszczalni ścieków w obszarach peryferyjnych miasta

Koszt: obecnie niemożliwy do określenia

(środki własne, środki użytkowników, WFOŚiGW)

- rozbudowa istniejącej sieci kanalizacji deszczowej

Koszt: ok. 2,877 mln

(środki własne)

Ochrona i racjonalne gospodarowanie zasobami wód podziemnych.

- eliminacja zbiorników bezodpływowych skutkiem rozbudowy sieci kanalizacji sanitarnej

- działania kontrolne, monitoring (współpraca z PWiK Sp. z o.o.)

- modernizacja Stacji Uzdatniania Wody – Graniczna

Koszt: 655.000 zł

(środki PWiK Sp. z o.o., WFOŚiGW)

- ochrona wód podziemnych w obszarach wyznaczonych stref ochronnych ujęć wód podziemnych

- działania kontrolne, monitoring (współpraca z PWiK Sp. z o.o.)

- modernizacja Stacji Uzdatniania Wody, Doraźne Ujęcie - Skłęczki

Koszt: 520.000 zł

(środki PWiK Sp. z o.o., WFOŚiGW)

- wykorzystanie oczyszczonych ścieków odprowadzanych z Grupowej Oczyszczalni Ścieków do nawodnień obszarów objętych zjawiskiem stepowienia gruntów

w tym:

- opracowanie koncepcji projektowej studium wykonalności oraz raportu - oceny oddziaływania na środowisko (2005 r.)

Koszt: ok. 50.000 zł

(środki własne, Gmina Kutno, GOŚ Sp. z o.o., WZMiUW – Łódź)

- opracowanie dokumentacji technicznej oraz realizacja zadania (2006/2007)

Koszt: 2,5 mln zł

(środki własne, Gmina Kutno, GOŚ Sp. z o.o., WZMiUW – Łódź, WFOŚiGW - Łódź)

4. Poprawa jakości powietrza.

Zmniejszenie emisji zanieczyszczeń powietrza ze źródeł stacjonarnych na terenie miasta:

- wspieranie działań prowadzących pośrednio do zmniejszenia emisji (poprzez termorenowację budynków, zmianę nośników energii oraz wykorzystanie odnawialnych źródeł energii)
- współpraca z PEC Sp. z o.o, ulgi podatkowe dla mieszkańców posiadających lokalne kotłownie tzw. ekologiczne.

(środki własne, PEC, WFOŚiGW, EFRR)

Koszt: 452 000 zł (środki własne)

W roku 2005 – opracowanie dokumentacji:

- „Koncepcja wykorzystania wód geotermalnych w miejskim systemie ciepłowniczym miasta Kutna” (2004 r.)

Koszt: ok. 20.000 zł. (środki własne)

- Analiza obowiązujących przepisów w zakresie ochrony środowiska oraz ich możliwych zmian wynikających z integracji z Unią Europejską w aspekcie zaopatrzenia w ciepło miasta Kutna 2004 r.).

Koszt: ok. 20.000 zł. (środki własne)

Zmniejszenie emisji zanieczyszczeń z dróg na obszarze miasta Kutna:

- prace remontowe i modernizacyjne dróg miejskich sprzyjające poprawie płynności ruchu (drogi będące w administracji Miasta Kutno)

Koszt: 1.080 mln zł

- budowa dróg miejskich

Koszt: 9.737 mln zł (środki własne, środki zewnętrzne)

- budowa obwodnicy miasta Kutna

Koszt: ok. 40 mln zł

(środki GDD Łódź, środki UE) – środki własne: 2004 r. – ok. 761 000 zł
(kurs EURO z dnia 18.11.04 r.)

5. Podniesienie świadomości ekologicznej mieszkańców (edukacja ekologiczna dzieci i młodzieży)

- realizacja „Programu Edukacji Ekologicznej” skierowanego głównie do dzieci i młodzieży placówek oświatowych i wychowawczych (współpraca z ZGRK)

Koszt: ok. 15 000 zł (średnio corocznie)

(środki własne, WFOŚiGW, GFOŚGW)

6. Poprawa klimatu akustycznego miasta.

Ograniczanie emisji hałasu drogowego:

- wprowadzanie rozwiązań technicznych i organizacyjnych ograniczających uciążliwość akustyczną dróg na obszarze miasta (współpraca z pozostałymi administratorami dróg)

Koszt: obecnie niemożliwy do określenia

(środki własne administratorów dróg).

Ograniczanie uciążliwości akustycznych ze strony przemysłu:

- współpraca z WIOŚ oraz ze Starostwem Powiatowym w ograniczaniu uciążliwości akustycznych ze strony przemysłu.

7. Minimalizacja zagrożeń ze strony promieniowania elektromagnetycznego.

Ograniczanie skali zagrożeń i uciążliwości ze strony pól elektromagnetycznych.

(współpraca ze Starostwem Powiatowym WIOŚ oraz operatorami sieci).

8. Zapewnienie bezpieczeństwa ekologicznego miasta. (Nadzwyczajne Zagrożenia Środowiska).

Budowa systemu wczesnego ostrzegania o zagrożeniach ekologicznych (dane meteorologiczne):

- rozbudowa istniejącej sieci monitoringu (Powiatowa Straż Pożarna, Urząd Miasta Kutno, Składowisko Odpadów w Krzyżanówku) w system kompatybilny umożliwiający swobodny dostęp do bazy danych dla wszystkich użytkowników systemu.

Koszt: ok. 50.000 zł

(środki własne, WFOŚiGW, PFOŚiGW)

Ograniczenie zagrożenia w przypadku wystąpienia Nadzwyczajnego Zagrożenia Środowiska (zagrożenia wynikające z emisji niebezpiecznych substancji chemicznych – płynnych lub gazowych) wywołanego transportem substancji niebezpiecznych przez obszar (obrzeża) miasta Kutna.

- wykorzystanie stacji METEO-GAZY, którą posiada Powiatowa Straż Pożarna

Ograniczenie zagrożenia powodziowego:

- całkowity zakaz wprowadzania zabudowy mieszkaniowej i gospodarczej w obrębie terenów zalewowych rzeki Ochni

Koszt: działania wyłącznie administracyjne we współpracy z WZUMiW oraz Starostwem Powiatowym

- wspieranie działań związanych z odbudową wałów przeciwpowodziowych na obszarze miasta Kutna.

Wykonawca zadania – WZMiUW Łódź, będący administratorem cieków (rzeki Ochni)

(środki administratora cieków – WZMiUW Łódź)

9. Gospodarka odpadami Miasta Kutno.

- 9.1. Budowa linii segregacji odpadów (końcowe oczyszczenie odpadów uzyskanych w procesie zbiórki selektywnej).

Koszt: ok. 3,0 mln zł.

Inwestor: POM – „Eko-Serwis”

- 9.2. Edukacja ekologiczna mieszkańców miasta promująca celowość ograniczania ilości wytwarzanych odpadów poprzez ich segregację „u źródła”.

Koszt: ok. 15 000 zł (średnio corocznie)

Uwaga: realizacja w/w zadań – w ramach Programu Edukacji Ekologicznej w całości koordynowanej przez Związek Gmin Regionu Kutnowskiego.

- 9.3. Przystąpienie do zbiórki odbioru odpadów wielkogabarytowych na terenie miasta (w tym sprzęt AGD, RTV itp.)

Koszt: ok. 4.500 zł. (średnio corocznie)

(środki własne)

- 9.4. Przystąpienie do zbiórki baterii zawierających składniki niebezpieczne.

Koszt: ok. 2.000 zł. (średnio corocznie)

(środki własne)

- 9.5. Selektywna zbiórka odpadów opakowaniowych (obszary zabudowy jednorodzinnej miasta Kutna) – kontynuacja obecnego systemu zbiórki.
Koszt: ok. 4.500 zł. (średnio corocznie)
- 9.6. Organizacja selektywnej zbiórki na obszarach zabudowy osiedlowej wielorodzinnej (park kontenery)
Koszt: ok. 85.000 zł (średnio corocznie)
(środki własne)
- a. W latach 2004-2007 planowany jest wzrost ilości pojemników do selektywnej zbiórki odpadów: z poziomu obecnego 288 szt. do poziomu 373 szt., co spowoduje wzrost kosztów zbiórki odpadów: z poziomu obecnego: 70.000 – 75.000 zł do poziomu ok. 105.000 zł.
- 9.7. Budowa kwatery do deponowania odpadów niebezpiecznych przy składowisku w Krzyżanówku
Koszt: ok. 500.000 zł.
(środki własne, POM „EKO – SERWIS”)
- 9.8. Budowa kwatery do deponowania odpadów azbestowych i zawierających azbest przy składowisku w Krzyżanówku
Koszt: ok. 150.000 zł.
(środki własne, POM „EKO – SERWIS”)
- 9.9. Zbiórka gruzu budowlanego (likwidacja tzw. „dzikich” składowisk gruzu)
Koszt: ok. 35.000 zł (corocznie) - środki własne
- 9.10. Opracowanie „Koncepcji dalszej rozbudowy i modernizacji składowiska odpadów w Krzyżanówku.
Koszt: ok. 17.000 zł – środki własne
- 9.11. Opracowanie projektów technicznych dotyczących budowy:
- kwatery do deponowania odpadów zawierających azbest
  - kwatery do deponowania odpadów niebezpiecznych
- Koszt: ok. 75.000 zł.
środki własne, POM „EKO – SERWIS”

9.12. Przystąpienie do segregacji odpadów na terenie składowiska w Krzyżanówku:

- zakup mobilnego przesiewacza odpadów (2006 rok)

Koszt: 200.000 zł (środki własne, środki POM „EKO – SERWIS”)

- zakup mobilnej linii do segregacji odpadów (2007 rok)

Koszt: 500.000 zł (środki własne, środki POM „EKO – SERWIS”)

9.13. Przystąpienie do rekultywacji kwatery A

2006 – opracowanie dokumentacji technicznej

Koszt: ok. 40.000 zł (środki własne)

2007 – realizacja rekultywacji

Koszt: ok. 1,0 mln zł (środki własne, WFOŚiGW)

2007/2008 – reeksploatacja kwatery A

B. ETAP II: 2008 – 2011 (CELE DŁUGOTERMINOWE).

1. Zachowanie i wzbogacenie walorów przyrodniczo-krajobrazowych.

1.1. Zachowanie różnorodności biologicznej w tym siedlisk naturalnych i półnaturalnych, odtworzenie korytarzy ekologicznych i lokalnych ostoi przyrodniczych

- Podjęcie działań mających na celu odtwarzanie buforowych stref roślinnych wzdłuż cieków wodnych (rzeka Ochnia) – tereny w pobliżu ul. Wodnej/ Lotniczej – w ramach realizacji zadania: wykorzystanie oczyszczonych ścieków z GO>Ś – Kutno Sp. z.o.o.

Koszt: ok. 150.000 zł.

(środki własne, WFOŚiGW)

- Kontynuacja zadrzewień i zakrzewień na terenie miasta

Koszt: ok. 35 000 zł. (średnio corocznie)

1.2. Łączenie ochrony walorów przyrodniczych z ochroną walorów kulturowych

- rewitalizacja parku im. Wiosny Ludów

Koszt: ok. 1 mln zł.

(środki własne, WFOŚiGW)

- rewitalizacja parku Traugutta (wraz z infrastrukturą komunikacyjną)

Koszt: ok. 1,2 mln zł

(środki własne, WFOŚiGW)

2. Ochrona powierzchni ziemi.

Całkowita ochrona złóż torfu w dolinach rzek i potoków.

- ochrona złóż torfu w dolinie rzeki Ochni przed pożarami (współpraca ze Starostwem Powiatowym oraz Powiatową Strażą Pożarną).

3. Poprawa jakości wód powierzchniowych oraz zachowanie zasobów wód podziemnych.

3.1. Kanalizacja na obszarze miasta Kutna

- kontynuacja budowy kanalizacji sanitarnej w ramach zadań własnych Miasta Kutno

Koszt: ok. 6,05 mln zł.

(środki własne, WFOŚiGW, EFRR, NFOŚiGW)

- kontynuacja budowy kanalizacji sanitarnej w ramach zadań własnych PWiK Sp. z.o.o.

Koszt: ok. 3,0 mln zł.

(środki własne, WFOŚiGW, NFOŚiGW)

- kontynuacja modernizacji Grupowej Oczyszczalni Ścieków w ramach zadań własnych GOŚ Sp. z.o.o.

Koszt: 5,0 mln zł

(środki własne, WFOŚiGW, NFOŚiGW)

- budowa urządzeń oczyszczających ścieki deszczowe odprowadzanych do rzeki Ochni (5 wylotów)

Koszt: ok. 800 000 zł.

(środki własne, WFOŚiGW)

- kontynuacja rozbudowy sieci kanalizacji deszczowej

Koszt: ok. 1,0 mln zł

(środki własne, WFOŚiGW)

3.2. Ochrona i racjonalne gospodarowanie zasobami wód podziemnych.

- Kontynuacja eliminacji zbiorników bezodpływowych skutkiem rozbudowy sieci kanalizacji sanitarnej

- działania kontrolne, monitoring (współpraca z PWiK Sp. z o.o)

- ochrona wód podziemnych w obszarach wyznaczonych stref ochronnych ujęć wód podziemnych

- działania kontrolne, monitoring (współpraca z PWiK Sp. z o.o)

4. Poprawa jakości powietrza.

4.1. zmniejszenie emisji zanieczyszczeń powietrza ze źródeł stacjonarnych na terenie miasta

- wspieranie działań prowadzących pośrednio do zmniejszenia emisji (poprzez termorenowację budynków, zmianę nośników energii oraz wykorzystanie odnawialnych źródeł energii)

- współpraca z PEC Sp. z o.o, RSM-Pionier, ulgi podatkowe dla mieszkańców.

Koszt: obecnie niemożliwy do określenia

(środki własne, PEC, RSM-Pionier, WFOŚiGW, EFRR)

- prace remontowe i modernizacyjne dróg miejskich sprzyjające poprawie płynności ruchu (drogi będące w administracji Miasta Kutno).

Koszt: ok. 450 000 zł (średnio corocznie) – środki własne

5. Podniesienie świadomości ekologicznej mieszkańców (edukacja ekologiczna dzieci i młodzieży)

- Kontynuacja realizacji „Programu Edukacji Ekologicznej” skierowanego głównie do dzieci i młodzieży placówek oświatowych i wychowawczych (współpraca z ZGRK)

Koszt: ok. 15 000 zł (średnio corocznie)

6. Poprawa klimatu akustycznego miasta.

6.1. Ograniczanie emisji hałasu drogowego

- Kontynuacja wprowadzania rozwiązań technicznych i organizacyjnych ograniczających uciążliwość akustyczną dróg na obszarze miasta (współpraca z pozostałymi administratorami dróg) (środki własne administratorów dróg).

6.2. Ograniczanie uciążliwości akustycznych ze strony przemysłu.

- Kontynuacja współpracy z WIOŚ oraz ze Starostwem Powiatowym w ograniczaniu uciążliwości akustycznych ze strony przemysłu.

7. Minimalizacja zagrożeń ze strony promieniowania elektromagnetycznego.

7.1. Ograniczanie skali zagrożeń i uciążliwości ze strony pól elektromagnetycznych

- Kontynuacja formułowania uwag do miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w związku z zagrożeniami dla ludzi. (współpraca ze Starostwem Powiatowym WIOŚ oraz operatorami sieci).

8. Zapewnienie bezpieczeństwa ekologicznego miasta.

(Nadzwyczajne Zagrożenia Środowiska).

8.1. Budowa systemu wczesnego ostrzegania o zagrożeniach ekologicznych (dane meteorologiczne)

- Rozbudowa istniejącego systemu sieci monitoringu (wprowadzenie lokalnego systemu do systemu sieci METEO – IMGW- ogólnopolskiej)

Koszt: ok. 30.000 zł

(środki własne, WFOŚiGW , PFOŚiGW)

9. Gospodarka odpadami Miasta Kutno.

9.1. Kontynuacja edukacji ekologicznej, promującej ograniczanie ilości wytwarzanych odpadów, ich segregacji „u źródła”.

Koszt: ok. 15.000 zł (średnio corocznie)

Uwaga: realizacja w/w zadań w ramach „Programu Edukacji Ekologicznej” w całości koordynowanej przez Związek Gmin Regionu Kutnowskiego.

9.2. Kontynuacja systemu odbioru odpadów wielkogabarytowych na terenie miasta Kutna (w tym sprzęt AGD, RTV ITP.)

Koszt: ok. 5.000 zł (średnio corocznie)

(środki własne)

9.3. Kontynuacja zbiórki baterii zawierających składniki niebezpieczne

Koszt: ok. 2.500 zł. zł (średnio corocznie)

(środki własne)

9.4. Kontynuacja zbiórki selektywnej odpadów opakowaniowych (obszary zabudowy jednorodzinnej miasta Kutna)

Koszt: ok. 6.000 zł (średnio corocznie)

9.5. Kontynuacja zbiórki selektywnej na obszarach zabudowy osiedlowej wielorodzinnej (park kontenery)

Koszt: ok. 105.000 zł. (średnio corocznie)

(środki własne)

- a. W latach 2008-2011 planowany jest dalszy wzrost ilości pojemników do selektywnej zbiórki odpadów: z poziomu 373 szt. do poziomu 500 szt.

9.6. Kontynuacja zbiórki gruzu budowlanego

Koszt: 25.000 zł.

(środki własne)

Zbiornicze zestawienie zadań (harmonogram i kosztorys)

Nakłady: $\frac{\text{własne}}{\text{inne}}$ [tys. zł]

Lp.	Zadania	Wykonawca/ prowadzący	Przewidywane nakłady w roku									Nakłady własne	Nakłady inne
			2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	łącznie		
1.	Realizacja zadrzewień i zakrzewień 120/140	OM	30 0	30 0	30 0	30 0	35 0	35 0	35 0	35 0	260 0	260	0
2.	Zwalczanie szrotówka kasztanowiaczka 66/0	OM	25 0	12 0	17 0	12 0						66	0
3.	Bieżące utrzymanie zieleni 540/590	OM	130 0	130 0	140 0	140 0	145 0	145 0	150 0	150 0	1130 0	1130	0
4.	Rewitalizacja park Traugutta 0/1000	IN					100 50	550 300			650 350	650	350
5.	Rewitalizacja park W. Ludów 0/1200	IN					150 75	650 325			800 400	800	400
6.	Odbudowa stref roślinnych 0/150	IN					50 0	50 0	50 0				
7.	Kanalizacja sanitarna zadania Miasta Kutno 13416/6050	IN	153 0	1625 4875	1276 3828	415 1244	388 100	660 2000	522 1480		5039 14427	5039	14427

PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA KUTNO

8.	Modernizacja GOŚ Sp. z.o.o. 8476/5000	GOŚ	1868 1038	1300 1570	1270 800	630 0			1500 3500		6568 6908	6568	6908
9.	Kanalizacja deszczowa zadania Miasta Kutno 2877/1000	IN	374 883	520 650	80 120	100 150	100 150	100 150	100 150	100 150	1474 2403	1474	2403
10.	Kanalizacja sanitarna zadania PWiK Sp. z.o.o. 4830/3000	PWiK	662 0	695 0	2110 0	1380 0	1000 0	1000 0	1000 0		7830 0	7830	0
11.	Modernizacja SUW – GRANICZNA 655/0	PWiK	190 465								190 465	190	465
12.	Modernizacja SUW – UJĘCIE DORAŻNE 520/0	PWiK	440 0	80 0							520 0	520	0
13.	Wykorzystanie Scieków GOŚ 2550/0	WZMIUW		15 35	500 1000	20 980					535 2015	535	2015
14.	Zmniejszenie emisji 452/0	IN	90 187	66 109							156 296	156	296
15.	Energia – dokumentacje 40/0	OŚ	20 0	20 0							40 0	40	0
16.	Remonty dróg 1080/1800	OM	320 0	380 0	380 0	380 0	450 0	450 0	450 0	450 0	2880 0	2880	0
17.	Budowa dróg 9737/0	IN	622 805	1930 2380	1500 500	1500 500					5552 4185	5552	4185
18.	Obwodnica 761/0	IN	761 0								761 0	761	0

PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA KUTNO

19.	Edukacja 115/0	OŚ	10 0	15 0	15 0	15 0	15 0	15 0	15 0	15 0	115 0	115	0
20.	NZŚ 50/30	OŚ			10 10	10 20	10 20				30 50	30	50
21.	Segregacja odpadów opakowaniowych 3000/0	POM EKO - SERWIS		1000 2000							1000 2000	1000	2000
22.	Zbiórka odpadów wielkogabarytow ych 13,5/20	POM EKO - SERWIS		4 0	4,5 0	5 0	5 0	5 0	5 0	5 0	33,5 0	33,5	0
23.	Zbiórka baterii 6,5/10	POM EKO - SERWIS		2 0	2 0	2,5 0	2,5 0	2,5 0	2,5 0	2,5 0	16,5 0	16,5	0
24.	Selektywna zbiórka odpadów – system workowy 18,5/24	POM EKO - SERWIS	4 0	4,5 0	5 0	5 0	6 0	6 0	6 0	6 0	42,5 0	42,5	0
25.	Selektywna zbiórka odpadów – osiedla 355/420	POM EKO - SERWIS	70 0	85 0	95 0	105 0	105 0	105 0	105 0	105 0	775 0	775	0
26.	Budowa kwatery - azbest 150/0	IN		75 75							75 75	75	75
27.	Budowa kwatery – odpady niebezpieczne 500/0	IN _i			250 250						250 250	250	250
28.	Zbiórka gruzu 140/100	OM	35 0	35 0	35 0	35 0	25 0	25 0	25 0	25 0	240 0	240	0
29.	Dokumentacje rozbudowy składowiska 92/0	OŚ	17 0	35 0	40 0						92 0	92	0

PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA KUTNO

30.	Segregacja odpadów – zakupy linii sortowniczej 700/0	IN			100 100	250 250					350 350	350	350
31.	Rekultywacja kwatery A 1040/0	IN			40 0	500 500					540 500	540	500
32.	Inwentaryzacja zieleni miejskiej 50/50	OŚ			10 10	15 15	25 25				50 50	50	50
33.	Urządzenia oczyszczające ścieki deszczowe 0/800	IN					100 100	150 150	150 150		400 400	400	400

Oznaczenia:

IN – Wydział Inwestycji

OŚ – Wydział Ochrony Środowiska

OM – Wydział Obsługi Miasta

Nakłady do poniesienia [tys. zł] 2004 – 2007/2008 – 2011

np. 10/15

XI. ZARZĄDZANIE I MONITORING REALIZACJI CELÓW ŚRODOWISKOWYCH MIASTA KUTNA.

1. Struktura organizacyjno-prawna zarządzania Programem Ochrony Środowiska.

Program Ochrony Środowiska dla miasta Kutna jest dokumentem o charakterze strategicznym. Pozostaje w ścisłym związku ze strategią rozwoju miasta oraz zasadniczym blokiem ustaw i aktów wykonawczych dotyczących ochrony środowiska. Samorząd miasta Kutna w oparciu o obowiązujące rozwiązania prawne i organizacyjne, posiada właściwe kompetencje, które pozwolą na realizację zadań programowych (we współpracy z samorządem powiatowym oraz organami szczebla wojewódzkiego).

2. Instrumenty prawne.

Organy administracji samorządowej dysponują następującymi instrumentami umożliwiającymi realizację zadań z zakresu ochrony środowiska.

- programowo-planistycznymi (programy, plany),
- reglamentującymi możliwości korzystania ze środowiska (pozwolenia, decyzje, opinie),
- finansowymi (kredyty, pożyczki, dotacje, opłaty)
- karnymi i administracyjnymi (kary, zezwolenia).

Wyżej wymienione instrumenty są skutkiem prawnym kompetencji organów gminy w zakresie realizacji najważniejszych ustaw dotyczących ochrony środowiska, a mianowicie:

- ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. Nr 62, poz. 627 z późniejszymi zmianami)

- ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach (Dz. U. Nr 62, poz. 628 z późniejszymi zmianami)
- ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. Nr 132, poz. 622 z późniejszymi zmianami)
- ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne (Dz. U. Nr 115, poz. 1229 z późniejszymi zmianami)
- ustawy z dnia 16 października 1991 r. o ochronie przyrody (Dz. U. Nr 114, poz. 492 z późniejszymi zmianami)

3. Instrumenty finansowe.

Należą do nich przede wszystkim: opłaty za gospodarcze korzystanie ze środowiska, opłaty i kary za usuwanie drzew i krzewów oraz tzw. fundusze celowe (WFOŚiGW – dotacje, pożyczki lub kredyty).

Opłaty i kary trafiają do funduszy celowych (fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej oraz fundusz ochrony gruntów). W przypadku opłat i kar za usuwanie drzew i krzewów są wnoszone bezpośrednio do funduszy gmin (GFOŚiGW), w pozostałych przypadkach – do właściwego urzędu marszałkowskiego a następnie w części przekazywane do funduszy celowych właściwych gmin.

4. Instrumenty społeczne.

Zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju, instrumenty społeczne stanowią ważny element zarządzania władz samorządowych rozwojem gminy (tworzenie partnerstwa społecznego). Działania te winny być oparte na edukacji ekologicznej (młodzież szkolna, organizacje, grupy zawodowe itp.), zapewnienie rzetelnej informacji o podejmowanych decyzjach z zakresu ochrony środowiska oraz właściwa promocja podejmowanych działań programowych.

5. Monitoring realizacji programu.

Program Ochrony Środowiska dla miasta Kutna jest dokumentem o charakterze planistycznym stanowiącym istotne narzędzie w realizacji polityki ekologicznej miasta. Koniecznym więc jest cykliczna ocena stopnia realizacji założonych działań i celów programowych, określenia ewentualnych rozbieżności (i ich analiza) w odniesieniu do planowanych a wykonanych zadań programowych. W oparciu o właściwe zapisy ustawowe, aktualizację Programu należy prowadzić co cztery lata. Zgodnie z zapisem zawartym w Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Kutnowskiego dla prawidłowej oceny Programu należy przyjąć nast. mierniki jego efektywności, a mianowicie:

- mierniki ekologiczne,
- mierniki ekonomiczne,
- mierniki społeczne

Realizacja monitoringu wykonalności Programu będzie wymagać również wymiany informacji pomiędzy Starostwem Powiatu oraz władz Województwa Łódzkiego, w odniesieniu do określonej grupy komponentów środowiska zawartych w Programie.

STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Program Ochrony Środowiska dla miasta Kutna został sporządzony zgodnie z zaleceniami II Polityki Ekologicznej Państwa, Ustawą – Prawo Ochrony Środowiska oraz wszystkimi wytycznymi zawartymi w Programie Ochrony Środowiska dla Województwa Łódzkiego i w Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Kutnowskiego.

Prace nad Programem były konsultowane z przedstawicielami: Urzędu Miasta Kutno oraz przedsiębiorstwami (operatorami) działającymi na obszarze miasta w zakresie infrastruktury technicznej (odpady, woda, ścieki, energetyka). Większość uwag i opinii z ich strony została wniesiona w fazie tworzenia ostatecznej formy Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Kutnowskiego, wyznaczającego kierunki zasadniczych działań programowych w odniesieniu do miasta Kutna.

Program zawiera pełną diagnozę stanu środowiska oraz podstawowe cele do osiągnięcia w perspektywie 8 letniej. Przedstawia również kierunki działań priorytetowych w formie szczegółowego zestawienia zadań dla okresu 8 letniego (z podziałem na cele krótkoterminowe: lata 2004 –2007 oraz cele długoterminowe: lata 2008-2011).

W Programie dokonano również wstępnej oceny poziomu kosztów poszczególnych zadań oraz wskazano możliwe źródła ich finansowania. Najistotniejsze zadania do rozwiązania na terenie miasta sprowadzają się głównie do zagadnień dotyczących:

- gospodarki wodno-ściekowej
- gospodarki odpadami
- poprawy i wzbogacenia walorów przyrodniczych

Całość zadań z zakresu ochrony środowiska została szczegółowo opisana w nast. działaniach tematycznych:

- zachowanie i wzbogacenie walorów przyrodniczo-krajobrazowych,

- przywracanie równowagi przyrodniczej,
- ochrona powierzchni ziemi,
- poprawa bilansu hydrologicznego,
- poprawa jakości wód powierzchniowych i zachowanie zasobów wód podziemnych,
- poprawa jakości powietrza,
- podniesienie świadomości ekologicznej mieszkańców,
- poprawa klimatu akustycznego,
- minimalizacja zagrożeń ze strony promieniowania elektromagnetycznego,
- zapewnienie bezpieczeństwa ekologicznego,
- zmniejszenie obciążenia środowiska odpadami.

Zadaniem Programu jest określenie zakresu zadań przewidzianych do realizacji na terenie miasta Kutna możliwych do finansowania ze środków własnych oraz zewnętrznych.

Program ochrony środowiska dla miasta Kutna jest dokumentem o charakterze operacyjnym przeznaczonym do okresowej aktualizacji (nie rzadziej niż co 4 lata).

Zakres zadań priorytetowych jest zbieżny z zapisami przyjętymi w programie powiatowym i programie wojewódzkim, tym samym zapewnia możliwość korzystania z zewnętrznych źródeł finansowania zewnętrznego w odniesieniu do zadań o wysokim poziomie nakładów, niezbędnych do ich realizacji.